

Diputació
Barcelona

Les Franqueses del Vallès. El teixit associatiu cultural: diagnosi i propostes d'actuació

AJUNTAMENT DE
LES FRANQUESES DEL VALLÈS

Les Franqueses del Vallès
El teixit associatiu cultural: diagnosi i propostes d'actuació

Juny 2010

Sumari

Presentació	5
Metodologia de treball	7
A – DIAGNOSI	9
1 - LES FRANQUESES, UNA REALITAT RICA I COMPLEXA	11
1.1 - El municipi, el territori	11
1.2 – El municipi, la societat	15
1.3 – El municipi, la cultura	17
1.3.1 – L’Ajuntament i la seva dinàmica política.....	17
1.3.2 – Els òrgans de gestió.....	18
1.3.3 – La política cultural municipal	18
1.3.4 – La programació cultural.....	20
1.3.5 – El pressupost cultural municipal.....	21
1.3.6 – La política de suport a les entitats culturals.....	23
1.3.7 – Les entitats culturals.....	27
1.3.8 – Els equipaments.....	34
1.3.9 – Reflexions a partir de l’anàlisi de les entitats i els equipaments....	40
2 – ELS REPTES	43
2.1 – Els reptes als quals s’enfronta Les Franqueses	43
2.2 – Identificació de les demandes de les entitats culturals	44
3 – CONCLUSIONS DE LA DIAGNOSI	45
B – PROPOSTES DE MILLORA	47
4 - OBJECTIUS	49
5 - PROPOSTES D’ACCIÓ	51
Crèdits.....	67

Presentació

Benvolguts,

El Patronat va sol·licitar al Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) de la Diputació de Barcelona el seu suport per tal d'efectuar una reflexió sobre el teixit associatiu cultural del nostre municipi i de la seva relació amb la política cultural municipal. Aquesta demanda es va fer amb l'objectiu de millorar el suport a les entitats: racionalitzant i fent més equitatiu l'ús dels recursos disponibles (cessió d'espais i d'infraestructures, atorgament de subvencions), ajustant-se més a les necessitats del món associatiu i, alhora, estimulant l'oferta cultural de les Franqueses.

Aquest document que avui teniu a les mans, ha estat coordinat i redactat per una consultoria especialitzada en la gestió cultural que aporta la seva visió externa i ha comptat amb la participació dels tècnics del CERC i del Patronat i d'un nombre significatiu de directius de les entitats culturals, principals implicats en l'objecte de l'estudi.

L'estudi consta de dues parts. Una primera fa una diagnosi sobre la relació entre l'Ajuntament i el món associatiu. La segona concreta 24 propostes d'actuació que s'hauran d'anar implementant de forma gradual. Com molt bé ens diu, l'efectivitat de les millores és una responsabilitat compartida de tots els agents implicats: els càrrecs polítics, els tècnics i les entitats.

Ara disposem d'un nou marc que ens pot ajudar a iniciar una nova etapa de foment del moviment associatiu. Desenvolupar-lo es feina de tots.

Donem les gràcies a tots aquells que han participat en l'elaboració del document i animem tothom que faci seves les interessants propostes que ens aporta.

Teresa Buigues Poveda

Presidenta del Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut

Metodologia de treball

Aquest estudi sobre la relació entre l'Ajuntament i el teixit associatiu cultural a Les Franqueses del Vallès ha estat realitzat a partir de consultar la documentació existent i tots els agents implicats. Les etapes que s'han seguit han estat:

- Reunions de treball amb l'equip tècnic del Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut, on s'ha recollit el punt de vista de L'Ajuntament, s'ha recopilat gran part de la informació i s'ha fixat les bases per plantejar l'estudi.
- Consulta documental de tota la informació disponible, procedent de l'Ajuntament, de la Diputació de Barcelona, de la Generalitat de Catalunya, de l'Institut d'Estadística de Catalunya, de les associacions culturals de Les Franqueses, etc.
- Entrevistes amb representants de diverses associacions culturals de Les Franqueses, per tenir la seva informació, opinió i posicionament sobre l'estat del moviment associatiu, les seves necessitats i demandes, i les seves relacions amb l'Ajuntament.
- Reunió de treball del conjunt de les entitats culturals de Les Franqueses del Vallès per ampliar i aprofundir en l'àrea de coneixement començada amb les entrevistes.
- Treball amb els tècnics del CERC-Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona i de l'Ajuntament de les Franqueses del Vallès per tal d'analitzar la diagnosi i plantejar les propostes de millora encaminades a potenciar el model de suport de l'Ajuntament a les associacions culturals.

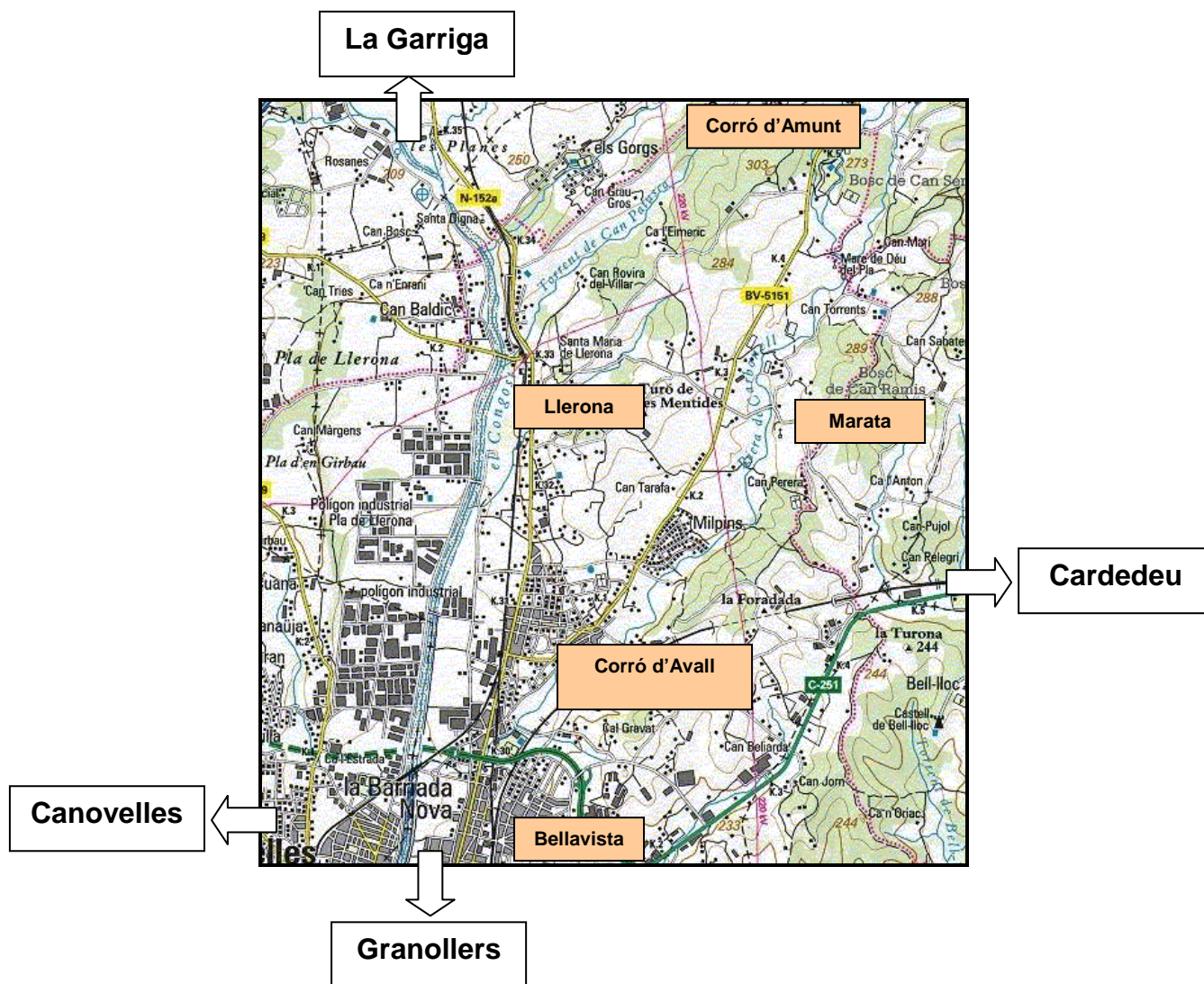
Aquest estudi s'ha realitzat entre desembre del 2009 i juny del 2010.

A – DIAGNOSI

1.1 - El municipi, el territori

Les Franqueses del Vallès, amb una població de 17.660 habitants l'any 2009, és un municipi que es caracteritza per ser, en origen, una agregació administrativa de quatre pobles (Corró d'Avall, Llerona, Corró d'Amunt i Marata), cadascun d'ells amb la seva personalitat, la seva dinàmica social, la seva administració pròpia i, fins i tot, la seva església com a símbol de nucli habitat amb una història pròpia. Posteriorment, la creació d'un nou barri, Bellavista, va portar a la configuració actual del municipi en cinc nuclis habitats principals i altres més repartits pel territori. Això comporta una extrema dispersió geogràfica dels seus nuclis de població o pobles, molt desiguals en dimensió, situació en el municipi, nombre d'habitants, perfil socioeconòmic i cultural, etc. Aquest fenomen, més propi del món rural, és una excepció en un entorn urbà en el qual es troba, avui en dia, Les Franqueses. Com una mostra més d'aquesta realitat territorial, el municipi té, amb dades globals del 2008, una densitat de població molt baixa (582,6 hab./km²), només lleugerament per sobre del de tota la comarca del Vallès Oriental (454,1 hab./km²) que inclou tot el territori no habitat, i ben allunyada de la densitat de la gran majoria de municipis catalans.

A continuació es presenta un mapa del terme municipal amb els cinc nuclis de població:

En síntesi, aquests nuclis o pobles són:

- Corró d'Avall**, amb 8.275 habitants (46% de la població del municipi), el poble més gran i més associable a la idea de centre del municipi, tot i no gaudir sempre d'aquesta consideració per part de la resta de pobles del municipi. La seva població és nascuda, majoritàriament, en el municipi o hi porta molts anys. Darrerament ha acollit un nombre significatiu de població metropolitana de l'entorn barceloní que hi ha buscat un nou espai de vida. La construcció de nous habitatges ha estat, per tant, important. El perfil d'aquests nous habitants està format principalment per parelles joves, sovint amb infants de poca edat, que s'impliquen poc encara a la vida del poble, no coneixen bé les entitats ni la vida cultural que s'hi fa. En canvi, tenen una idea més difusa de la segmentació en pobles i una visió més àmplia del sentit de pertinença a un municipi definit pels seus límits administratius com és Les Franqueses del Vallès.

- **Bellavista**, barri de 8.160 habitants (45% de la població del municipi) adjacent a Corró d'Avall, creat a partir de la immigració espanyola dels anys 60 i 70 del segle passat. Dels cinc nuclis de població del municipi és el que s'allunya més de la idea de poble tradicional (és de nova construcció i no té església pròpia) i s'acosta més a la imatge de barri urbà amb una trama urbanística clarament planificada i quadriculada, amb una orografia molt accidentada de forts pendents. La seva població es basa en la immigració espanyola ja arrelada al territori, bàsicament andalusa, castellana, extremeña, etc. i una nova immigració, sobretot magribina, en fase d'instal·lació.
- **Llerona**, poble de 1.165 habitants (6% de la població del municipi), amb un petit nucli de població i un gran conjunt de cases molt dispersades en el seu propi terme. Principalment, es tracta de famílies clarament arrelades al poble. Disposa d'una zona esportiva, alguna plaça i una església. El tipus d'edificació és de casa-torre baixa (planta més pis) amb alguna nova construcció de poca alçada.
- **Corró d'Amunt**, poble de 395 habitants (2% de la població del municipi), el més allunyat de la resta de pobles del municipi (es troba a 6 quilòmetres de Corró d'Avall), amb una zona esportiva, un edifici administratiu (Consell de Poble de Corró d'Amunt) i una església.
- **Marata**, poble de 181 habitants (1% de la població del municipi), el més petit de tots, amb una població molt dispersa, de tipus rural, molt arrelada al territori i amb un fort sentit de pertinença al poble.

Aquesta configuració urbanística es complementa amb quatre urbanitzacions pertanyents als diferents pobles però geogràficament distants i independents (Mil Pins a Corró d'Avall, Can Baldic i Els Gorcs a Llerona i Can Suqueta a Corró d'Amunt) així com de tres polígons industrials d'una certa envergadura (Congost, Pla de Llerona i Ramassar) i un nombre molt elevat de cases aïllades disperses per tot el territori municipal. Tot plegat accentua la sensació i la realitat de municipi dispers, basat més en una agregació de parts que en una unitat ciutadana clara. Cal entendre que Les Franqueses del Vallès és una delimitació administrativa que agrupa diferents pobles i no un poble en el sentit convencional del terme.

En conseqüència, es detecta un feble sentiment d'identificació ciutadana amb el terme del municipi: Les Franqueses del Vallès. Una gran majoria de la població s'identifica únicament a partir del seu poble o barri on resideix. Aquesta tendència s'atenua amb la població nouvinguda, ja sigui d'altres municipis propers, ja sigui d'altres països i amb la població més jove que veu en el conjunt del municipi el seu espai d'identitat.

La proximitat de Barcelona (20 km.) i la contigüitat de Granollers pel que fa sobretot al barri de Bellavista, comporten unes dinàmiques centrífugues, quant al temps d'oci i d'activitat cultural, un fenomen estès en el conjunt de l'entorn metropolità barceloní però accentuat en els municipis petits. Les Franqueses ha de saber buscar elements d'atracció per a la seva població si no vol veure com la seva població marxa del municipi a l'hora de gaudir de la cultura.

Aquest fenomen de pèrdua de capacitat de retenció de la seva població es veu reforçat per les bones comunicacions amb l'exterior per tren, autobús i sistema de carreteres que connecten Les Franqueses amb Granollers i Barcelona entre d'altres. Com acostuma a passar en aquestes circumstàncies, la percepció de proximitat no és simètrica i la resta de municipis no veuen en Les Franqueses un atractiu accessible amb els mateixos mitjans de transport.

Degut a la distància i, sobretot, dispersió dels cinc pobles o nuclis constitutius del municipi i a la dificultat de finançament d'una xarxa de transport públic municipal, existeix una deficient comunicació interna entre pobles, que no afavoreix la relació i l'intercanvi entre ells. Sovint, resulta més fàcil anar a Granollers o a Barcelona amb transport públic que al poble del costat, un fenomen que també es dona en les grans ciutats de l'entorn barceloní o entre els barris i el seu centre a les grans urbs.

Aquesta dispersió geogràfica ha afavorit encara més que cada poble o barri hagi crescut i s'hagi desenvolupat seguint dinàmiques molt diferents, perquè no existeix un model comú i compartit. Un dels fenòmens que destaca és, malgrat la poca població general del municipi, la diversitat d'agents que intervenen en el conjunt dels cinc pobles o barris. Es troben agents municipals, associatius, parroquials i privats, tots ells amb propostes independents, convivint en el mateix territori.

1.2 – El municipi, la societat

Si es vol entendre Les Franqueses i la seva gent, cal traslladar les repercussions que té aquesta configuració urbanística del municipi a la dinàmica social que comporta.

D'entrada destaca una personalitat molt marcada de cadascun dels nuclis habitats i una població molt identificada amb el seu espai de referència i de residència, sobretot en els nuclis petits (Llerona, Corró d'Amunt i Marata). Aquest aspecte cal entendre'l en el context d'un municipi poc estructurat com a nucli únic i en la necessitat i tendència existent a buscar en la proximitat els elements identitaris en un marc mundial de pèrdua de referents propis i d'homogeneïtzació i estandardització de les icones socials i culturals. A més, com a resposta a les possibles iniciatives d'atracció cap a un centre i uns elements compartits, els pobles del municipi han accentuat la seva voluntat de restar al marge d'aquesta dinàmica centrípeta, remarcant encara més la seva identitat pròpia. Es detecta, per tant, una certa dificultat per acceptar elements simbòlics compartits, una aspiració natural i reconeguda de l'Ajuntament de Les Franqueses del Vallès.

A la dispersió geogràfica ja descrita s'hi afegeix la segmentació de la població per orígens i arribades migratòries, la qual cosa dificulta encara més la cohesió d'una societat molt acostumada a compartir el seu temps i la seva afició amb aquella gent que li resulta més propera.

Aquests nuclis, sovint petits i tancats, veuen amb distància l'important increment de població viscut en els últims anys a partir de l'arribada de persones de l'entorn metropolità de Barcelona i de Granollers, així com d'altres països. Tot i que la població actual és de 17.660 habitants, el conjunt de dades disponibles i comparables entre elles és del 2008. El creixement de la població a Les Franqueses (3,84%) ha estat superior durant l'any 2008 (igual que els 10 anys anteriors) al del Vallès Oriental (2,40%) i al de Catalunya (2,09%). La població arribada recentment troba sempre més dificultats en l'adaptació, sobretot en una població ja tan arrelada com l'existent. El temps, la voluntat de totes les parts i els mecanismes d'interrelació proposats, sobretot pels responsables municipals però també des de les associacions, ajudaran a intercomunicar, vincular i cohesionar tots els grups de població existents.

Una primera observació que es dona amb l'arribada, encara en feble proporció, d'una nova població provinent d'entorns propers, és la tendència a esdevenir un municipi-

dormitori per part d'aquesta nova població d'origen metropolitana. Sol ser gent que fa del municipi la seva residència formal però encara manté vincles molt estrets amb els seus espais de referència inicials pel que fa al treball, les relacions socials, el comerç, l'oci, la cultura, etc. Cal que tothom hi posi de la seva part per accelerar l'arrelament al municipi.

Tot i això, es detecta un canvi de vivència de la ciutadania: si abans, una part significativa de la gent marxava a fora (Granollers, Barcelona o altres) per a les necessitats de lleure i consum, ara es comença a veure una tendència a quedar-se més als pobles a passejar, comprar i gaudir de l'oci i la cultura. Tot i que encara és feble, s'espera que amb els anys, aquesta tendència es vagi consolidant a mida que la gent, sobretot la més jove, trobi més atractius en el municipi.

En aquest sentit, val a dir que, amb dades de l'IDESCAT del 2008, Les Franqueses té una proporció més gran de població nascuda al mateix municipi (48%) que el Vallès Oriental (36%) i Catalunya (44%). En canvi la població nascuda a una altra comarca catalana és encara feble a Les Franqueses (16%) si es compara amb el Vallès Oriental (29%) i Catalunya (19%). La immigració espanyola hi és en un nombre lleugerament més elevat (24%) en comparació amb el Vallès Oriental (22%) i amb Catalunya (21%). En canvi l'arribada d'estrangers és més reduïda a Les Franqueses (12%) que a la comarca (13%) i a Catalunya (16%). Això configura un perfil polaritzat en la població nascuda a la comarca i la resta de l'Estat espanyol, per sobre, sempre en percentatges, però també en valors absoluts, de catalans d'altres comarques i d'estrangers.

Per una altra banda hi ha una tendència natural en la nostra societat contemporània al creixement però també a la concentració de la nova població estrangera. De la mateixa manera que als anys 60 i 70 del segle XX els municipis catalans, i Les Franqueses molt particularment, van veure incrementar l'arribada de noves veïnes i veïns -sense saber donar sempre la resposta adequada a les noves necessitats compartides- enguany costa trobar sempre els nexes d'unió entre tots els grups socials que comparteixen un territori i configuren una renovada societat. Tot plegat representa un repte per afavorir la cohesió de la societat.

Entretant, i com a conseqüència d'aquest creixement de població, hi ha una dilució del sentiment de pertinença a un dels cinc pobles o barris del municipi de Les Franqueses per part de la gent arribada recentment, però també de la joventut local que s'ha

interrelacionat amb altres joves d'altres nuclis de població en els seus estudis a l'institut, a les pràctiques esportives o altres.

Per una altra banda, i gràcies sobretot a l'arribada de la nova ciutadania, el perfil general de la població és lleugerament menys envellit (l'any 2008, l'11,2% té més de 64 anys) que a escala comarcal (13%) i nacional (16,2%). El percentatge de menors de 14 anys (16,5%) també és sensiblement superior al nacional (14,7%) i pràcticament igual al comarcal (16,8%).

1.3 – El municipi, la cultura

La realitat i intervenció en matèria cultural pel que fa a l'Ajuntament requereix unes consideracions molt especials que es poden definir a partir d'un seguit d'indicadors:

1.3.1 – L'Ajuntament i la seva dinàmica política

A l'Ajuntament de Les Franqueses del Vallès existeix una atomització important dels representants polítics municipals, la qual cosa aporta riquesa i representativitat en el si del consistori però també comporta una certa vulnerabilitat en la presa i continuïtat dels acords. A partir de les darreres eleccions la configuració del consistori va quedar de la manera següent: 8 de CiU, 6 del PSC-PM, 2 d'ERC-EV-AM i 1 del PP, i va ser investit alcalde de Les Franqueses en Francesc Torné i Ventura de la Federació Convergència i Unió, amb 9 dels 17 vots del consistori.

Un any després, i arran d'una moció de censura, és nomenat nou alcalde Esteve Ribalta i Sánchez en representació del Partit dels Socialistes de Catalunya-Progrés Municipal. Entretant es succeeixen uns quants canvis d'adscripció política d'algunes regidores i d'alguns regidors, i es crea una certa inestabilitat política. Actualment, el conjunt de càrrecs electes es reparteix de la manera següent: 7 de CiU, 4 del PSC-PM, 1 d'ERC-EV i 5 persones no adscrites, provinents d'altres grups polítics.

Estem, per tant, davant d'un canvi recent de cicle, amb un nou equip de govern. Aquesta nova etapa ha de marcar, forçosament l'orientació de la política cultural, la seva relació amb les entitats i l'ús dels equipaments municipals per part d'aquestes. La situació actual deriva d'una dinàmica instaurada per l'equip de govern anterior que el

nou consistori ha volgut modificar. Aquest document estableix les bases conceptuals, metodològiques i argumentals de cara a la nova política de relació, interlocució i suport a les entitats culturals del municipi.

Consultades algunes persones i entitats, hi ha la sensació que els canvis no han acabat encara i es detecten perspectives d'inestabilitat institucional en el futur immediat.

1.3.2 – Els òrgans de gestió

Una conseqüència de la dispersió geogràfica del municipi és l'existència d'òrgans de gestió propis de tipus consultiu i no vinculant, els Consells de poble, a Llerona i Corró d'Amunt, que venen a afegir un nou agent o interlocutor en el diàleg i l'acció cultural del municipi. Cal veure aquests Consells de poble com a uns instruments d'integració i d'apropament, sensibles a la realitat de cada poble. Allà on n'hi ha, la població n'està força orgullosa.

Com a element aglutinador de les dinàmiques culturals però també educatives del municipi, l'Ajuntament es dota d'un organisme autònom, el Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut com a òrgan rector i participatiu de les polítiques municipals. En el seu si hi ha, a més dels representants municipals, una representació de les entitats culturals, educatives, infantils i juvenils de la localitat. En el temps que porta funcionant, el Patronat no ha trobat tota la seva capacitat de diàleg constructiu entre els agents locals i esdevé massa sovint un òrgan més de notificació d'accions a emprendre que de debat i consens ciutadà.

De la mateixa manera, es detecta una diversitat de criteris massa gran entre regidories municipals pel que fa a la relació amb entitats, i es creen confusió i aliances basades en les majors facilitats que posa cada àrea municipal.

1.3.3 – La política cultural municipal

Tot i que aquest estudi es vol centrar, almenys inicialment, únicament en la relació de l'Ajuntament amb les entitats culturals, cal considerar la globalitat de la política cultural a l'hora d'abordar el tema associatiu.

Amb l'acció del Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut i el seu Consell General com a espai de participació de les entitats, l'Ajuntament ha definit molt clarament uns instruments al servei de les polítiques culturals locals.

Una de les principals prioritats estratègiques de l'Ajuntament és la voluntat, no exempta de dificultats per les característiques que s'ha pogut observar en els capítols anteriors, d'aplicar polítiques culturals al conjunt del municipi, buscant bases conceptuals però també criteris d'aplicació comuns a tot el municipi. La resposta per part de les entitats ha estat, en canvi, de voler mantenir i fins i tot remarcar la singularitat de cada poble o barri constitutiu del municipi.

Com a municipi relativament petit, l'acció municipal sol definir-se a partir d'una intervenció modesta i equilibrada en el conjunt dels sectors que configuren la cultura. Tot i això, es pot dir que Les Franqueses del Vallès destaca per la programació anual de teatre pel públic infantil i familiar i la formació musical si es compara amb municipis de referència.

Una segona gran característica del municipi, és la molt bona dotació, quantitativament i qualitativa, en equipaments culturals referida al nombre d'habitants. Poques localitats comparables en habitants i ubicació disposen del parc d'equipaments culturals presents a Les Franqueses. La dispersió territorial ha fet que l'acció municipal hagi portat a construir o rehabilitar dotacions d'espais en tots i cadascun dels pobles i barris, molt per sobre de la ràtio per habitant de la gran majoria de municipis de Catalunya.

Dins aquesta anàlisi dels espais es detecta, però, un desequilibri quant a la funcionalitat dels espais que va des de la majestuositat del Centre Cultural de Bellavista a les modestes antigues escoles i cases de mestra/e dels tres pobles més petits: Llerona, Corró d'Amunt o Marata. Però, al final, el que destaca és la presència d'espais a tots els nuclis municipals.

Una mostra d'aquesta gran presència d'equipaments culturals és l'existència de dues sales de teatre en el municipi: el Centre Cultural Bellavista i el Casal Cultural de Corró d'Avall. El primer constitueix un espai escènic amb totes les condicions que solen tenir municipis molt més grans. La segona s'acosta més a un espai sociocultural o a la seu d'una entitat, amb un teatre més senzill però perfectament funcional.

La construcció en curs del nou Casal Cultural de Corró d'Avall, com a relleu de l'actual centre de titularitat parroquial, amb una biblioteca, un teatre de 380 places i una sala polivalent entre altres espais, ve a confirmar, un cop més, aquesta opció pels equipaments i els espais escènics.

Paral·lelament, i de manera lògica i conseqüent amb les observacions anteriors, hi ha una manca de recursos humans municipals per gestionar tots els espais convenientment. És pràcticament impossible dotar cada equipament del personal necessari, però caldria fer un esforç suplementari per ajustar més les necessitats a la disponibilitat.

Des de l'ajuntament, però també des de la població, existeix un referent en el Pavelló d'esports i en l'Institut com a equipaments que aglutinen gent dels cinc nuclis de població. Es pot veure, per tant, que existeixen lògicament, dues escales d'espais: uns per a tot el municipi i uns altres, de proximitat, distribuïts pel conjunt del territori i propers a la ciutadania.

1.3.4 - La programació cultural

El gruix de la programació cultural municipal passa principalment pel teatre familiar; la programació pròpia de can Font, Centre d'Art i Noves Tecnologies que excedeix l'àrea cultural i les activitats de la biblioteca. En general, la programació cultural de Les Franqueses es centra en activitats de formació (tallers, cursos, etc.), de la cultura tradicional i popular i de foment de la lectura.

Dels 138.000€ que l'any 2009 es van pressupostar per a "actes i activitats culturals", se'n van executar una quantitat de 122.636€ en concepte de, per ordre d'importància econòmica, Festes de Nadal, Cicle d'espectacles infantils i familiars, espectacles de carrer, mostra de teatre amateur, edició d'un llibre, Fira de Sant Ponç, orquestra de la Festa Major de Corró d'Amunt, Carnaval, l'Onze de setembre, la Fira d'Entitats, cursos de gralla, curs d'història, un assessorament de la Fundació Universitària Martí l'Humà i altres despeses menors.

1.3.5 – El pressupost cultural municipal

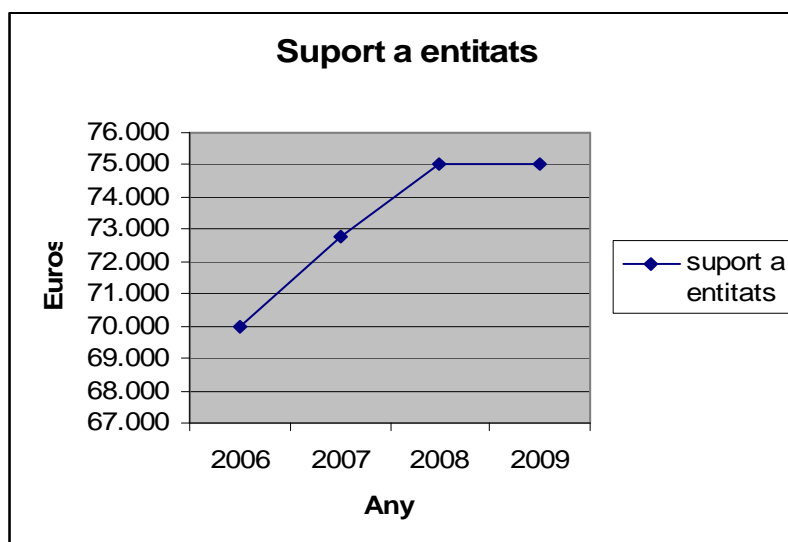
Analitzant els pressupostos municipals entre els anys 2006 i 2009, es constata que la partida destinada a cultura¹ dins el Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut s'ha incrementat un 31,62% mentre el d'educació ho ha fet en el 56,15%. També es pot observar un estancament pressupostari l'any 2009, degut, segurament, a l'estat de crisi econòmica general mundial. Entre 2008 i 2009, el pressupost assignat estrictament a cultura ha baixat el 0,47%. Tot això, dins un context general molt complicat per l'Ajuntament, que ha fet disminuir el seu pressupost general en 8,92% en aquests 4 anys, el 25,49% només en l'últim any. S'observa una davallada molt considerable si es té en compte la necessitat de seguir finançant la majoria dels serveis permanents que presta.

El pressupost municipal inicial², que és el que indica la voluntat política del Consistori, destinat al suport a les entitats culturals, ha estat de 70.000€ (2006), 72.750€ (2007), 75.000€ (2008) i 75.000€ (2009) segons els documents oficials de l'Ajuntament. Es pot veure, per tant, que malgrat la situació general de crisi, els crèdits pressupostaris han crescut fins a l'any 2008 i s'han mantingut el 2009, tot i que, en el context de la totalitat de les despeses municipals per a la cultura, és una quantitat molt modesta però a la que se li treu un gran rendiment, tenint en compte que amb aquests diners es dona suport, amb dades del 2008, a 5 festes majors, 3 Carnavals, 4 cavalcades de Reis, 2 Sant Jordi, una quinzena d'altres festes populars, 3 grups artístics, 2 activitats formatives, 6 activitats lúdiques i 4 altres "activitats diverses".

¹ S'ha contemplat com a despesa cultural aquella referida a: Promoció i difusió de la cultura, Escola de Música, biblioteques, aula de lectura de Can Ganduxer i comunicació social i participació ciutadana. Totes elles incloses en el pressupost del Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut.

² Els pressupostos definitius indiquen poques modificacions en relació als inicials i, en tot cas, aquests canvis són deguts a resolucions de situacions més que a modificacions de prioritats en la voluntat política.

Pressupost municipal inicial destinat a la cooperació amb les entitats culturals

Font: Ajuntament de Les Franqueses del Vallès

Agafant les dades consolidades de l'any 2009, la partida de 77.663,66€ destinada finalment a la "Cooperació amb les entitats culturals" representa el 6,4% de les despeses destinades al conjunt de la cultura (1.217.359,80€), tenint en compte que aquestes últimes inclouen els conceptes d'honoraris del personal, els lloguers, els subministres, el manteniment i l'activitat. Si es compara l'import destinat a les entitats (75.000€) amb el que es destina directament a la programació de l'activitat cultural i la seva comunicació (341.995€³), el suport a les associacions representa el 21,9% de la despesa municipal. Si aquesta comparació es fa amb la partida destinada directament a la programació d'actes i activitats culturals (138.000€), aleshores representa el 54,3% de la despesa disponible. Dit altrament, l'Ajuntament disposa de pocs diners per programar, un cop ha pagat totes les despeses fixes: honoraris, lloguers, subministres, manteniment, reparacions i altres, així com les despeses culturals ja compromeses.

³ Inclou despeses directes de l'activitat cultural: programació d'actes, material necessari, subscripcions de la biblioteca, contractes de prestacions de serveis, subvencions a entitats, beques i premis, comunicació, etc. No inclou cap despesa de l'Escola de Música per tractar-se d'una aportació global que no diferencia conceptes. Tampoc no inclou les despeses d'honoraris, manteniment, subministres, obres, etc.

1.3.6 – La política de suport a les entitats culturals

Tot i que aquest aspecte varia molt segons el punt de vista de cada associació, de manera general es detecta una major obertura de l'Ajuntament cap al conjunt de les entitats en els últims temps tot i la modèstia de les quantitats destinades a les subvencions. L'esforç principal de l'Ajuntament cap a les entitats és en la cessió d'espais. En anteriors equips de govern ja s'havia treballat aquest tema i totes les associacions que ho havien sol·licitat havien rebut un espai de trobada de l'entitat. En alguns casos, havien rebut l'ús d'algun altre espai, compartit o no, per a les seves activitats i unes ajudes econòmiques, tot i que alguna entitat capitalitzava més atenció que d'altres. Amb el nou govern canvien les prioritats i s'equilibra l'ús dels espais públics compartits entre el conjunt d'associacions.

D'entrada, es constata un esforç per part de l'equip tècnic del Patronat de sistematitzar i estructurar els criteris d'actuació, que evita així, actuacions discrecionals, impulsives o privilegiades.

A tal efecte, l'Ajuntament ha fet una classificació de les entitats culturals en dues categories segons estatut jurídic, antiguitat, incidència en el territori, nombre de persones associades, volum d'activitat, etc. Les associacions culturals censades (10 entitats) compleixen tots els criteris de la normativa municipal (no tenir afany de lucre, estar registrades a la Generalitat, no estar adscrites a cap altra àrea municipal, tenir domicili social i desenvolupar les activitats al municipi, tenir més del 50% dels membres associats empadronats al municipi, tenir més de 20 persones associades i oferir almenys una activitat oberta al conjunt de la població cada any).

Aquestes són:

- Associació de Veïns de Bellavista
- Centre Cultural de Marata
- Club d'Escacs les Franqueses
- Grup de Teatre La Boina
- Associació de Veïns St. Mamet de Corró d'Amunt
- Associació Cívica i Cultural de Corró d'Avall
- Hermandad Rociera Bellavista
- Associació Festes Laurona
- Comissió de la Festa Major de Bellavista
- Comissió de la Festa Major de Corró d'Avall

Per altra banda, les associacions culturals registrades (8 entitats⁴) són aquelles que no compleixen un o més dels criteris esmentats anteriorment.

Aquestes són:

- Comissió de Festes Sant Antoni Abad (1)
- EnDansa (1)
- Associació Cultural l'Art del Bonsai (3)
- Classic Car Les Franqueses (3)
- Centre d'Estudis Ferroviaris Via Oberta (3)
- Casal Parroquial de Llerona (4)
- Parròquia Santa Eulàlia (4)
- Centre de Modelisme (3)

(1) No compleix el punt 6 de la normativa (tenir més de 20 socis)

(2) No compleix el punt 7 de la normativa (mínim 1 actuació anual oberta al públic)

(3) No compleix el punt 5 de la normativa (més del 50% dels socis empadronats al municipi)

(4) No compleix el punt 1 de la normativa (entitats sense ànim de lucre i registrades a la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques).

La situació de relació i de suport municipal és, lògicament, més intensa en el cas de les entitats censades que en el de les registrades.

Val a dir que existeix una manca de definició de la participació d'algunes entitats no clarament culturals en el Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut com el Club d'Escacs o el Clàssic Car Les Franqueses. Aquesta inclusió en la llista d'entitats culturals no representa cap problema per a ningú.

Seguint amb l'esforç de sistematització, existeix una normativa clara d'adjudicació de les subvencions a les associacions culturals, amb criteris sobre conceptes subvencionables, tipus d'ajuts, procediment de sol·licitud, concessió, difusió de les activitats i justificació final. El conjunt de les entitats agraeixen la seva existència i valoren positivament la seva aplicació. Caldria, però, millorar alguns aspectes en l'actualització i distribució d'aquesta política de suport a les entitats. De manera general, les subvencions són encara massa continuistes pel que fa als imports (cada any es manté el valor de l'any anterior, amb l'increment de l'IPC si cal, però no responen sempre a una valoració a fons de la proposta que fa l'entitat), tot i que, en alguns casos concrets, el Patronat ha valorat positivament les propostes de caràcter extraordinari.

A més, segueix havent-hi uns criteris poc definits d'adjudicació permanent d'espais de trobada de les entitats culturals, degut al nombre d'associacions que en demanen, la

⁴ A inicis de 2010, dues entitats han estat donades de baixa d'aquest registre: Milnotes i Col·lectiu Rockallerona.

limitació d'espais disponibles, el cost del seu manteniment, etc. Això fa que unes entitats gaudeixen d'espais més ben condicionats i d'altres no en tenen, tot i existir una necessitat objectiva i haver-ho demanat.

L'Ajuntament determina tres tipus de cessió d'espais:

- Els permanents per a ús social i activitat continuada
- Els espais municipals per a necessitats de llarga durada
- Els espais municipals per a un moment puntual

Pel que fa als dos últims casos, ha definit dues possibilitats:

1 - Un programa de cessió d'ús d'equipaments culturals municipals per programar-hi activitats que cal demanar de manera formal i amb temps. Es tracta d'usos de llarga durada però no permanents per dur a terme un conjunt d'activitats de les entitats que es planifiquen amb anticipació al llarg de l'any. Tan aviat pot ser una activitat intensiva però concentrada en algunes setmanes o mesos (preparació del Carnaval o la Festa Major per posar alguns exemples) com pot ser una activitat distribuïda al llarg de tot l'any però amb un ús menys intensiu (un curs, taller o conferències d'un o dos dies a la setmana durant mesos). Això permet a les associacions disposar d'espais per desenvolupar els seus programes de manera regular. No són, però, espais de seu social ni permanents. Quan s'acaba l'activitat tornen a estar a lliure disposició de l'Ajuntament. Un mateix espai pot ser utilitzat per diferents entitats en moments diferents. El tècnic de cultura fa un quadre d'ocupació diària dels espais.

2 - Uns criteris ben establerts per a la cessió immediata d'espais per dur a terme les activitats puntuals i no programades de les associacions. Això permet que una entitat que necessiti una sala per reunir-se o per treballar un tema seu, pot demanar l'ús d'aquest espai a l'Ajuntament i obtenir-lo en el mateix moment. Això permet una agilitat en les relacions i en les necessitats de l'entitat en un moment concret. Aquests espais que es poden utilitzar, sense haver de demanar-ho abans i sempre que estiguin lliures, són principalment can Ganduxer i el Centre Cultural de Bellavista. Les associacions valoren positivament la immediatesa d'aquesta disponibilitat d'espais tot i que no sempre hi ha prou agilitat i predisposició perquè això es pugui dur a terme. Això deriva, en alguns casos, cap a un poc ús dels espais de trobada i reunió de les entitats.

Complementàriament l'Ajuntament estableix un altre procediment estructurat amb la posada a disposició de material tècnic (tanques, tarimes, cadires, etc.), del qual té quantitats força elevades, i que cal demanar formalment i amb temps. Es valora positivament aquest servei, tot i que es pot donar sempre el cas de diferents entitats demanant a la vegada, els mateixos elements.

L'Ajuntament organitza, anualment, una Fira d'entitats que ajuda a la seva dinamització i exposició respecte de la ciutadania. A tal fi, s'estableixen criteris de participació i de distribució de l'espai disponible.

Pel que fa a la valoració actual de la relació de cooperació entre l'Ajuntament i les associacions culturals del municipi, aquest considera que el principal problema en aquests moments és la redefinició de criteris a l'hora d'adjudicar o cedir un espai públic pel seu ús com a lloc de trobada i d'activitat permanent. L'experiència ja esmentada demostra que ni l'Ajuntament té la capacitat de dotar cada entitat, que ho sol·liciti, d'un espai en condicions, ni totes les associacions en farien un ús prou intensiu per justificar la seva apropiació indefinida.

L'exemple de l'hotel d'entitats existent a la localitat, situat al centre del poble de Corró d'Avall, molt petit i poc demanat per les entitats però, alhora, molt modest en costos per a l'Ajuntament, fa la seva funció, però no pot, per ell mateix, resoldre el tema dels espais públics per a un ús associatiu.

A més, l'Ajuntament no pot sostreure recursos del conjunt de la programació cultural, ja de per si força limitada, en benefici únicament de les entitats. L'Ajuntament té una responsabilitat envers el conjunt de la ciutadania que va molt més enllà dels seu innegable suport al món associatiu.

Pel que fa al capítol de les subvencions, se'n detecta un increment continuat a les entitats culturals (3,9% l'any 2007 sobre el 2006 i 3,1% l'any 2008 sobre el 2007) fins a l'any 2009, que s'estanca. Al final, però, moltes de les subvencions acaben essent d'un import força modest pel volum de l'activitat. L'any 2008, de 41 subvencions, 19, pràcticament la meitat, no passen de 500 euros. Els criteris d'assignació es basen en l'activitat que es realitza i no només en el funcionament intern de l'entitat, la qual cosa reforça l'acció i no es limita a la simple "existència" de l'associació.

En el conjunt de les subvencions, destaca de manera aclaparadora el destí majoritari cap a actes festius (86%) en detriment d'altres activitats culturals més estables i exigents. En el balanç de 2008, l'últim disponible, les festes majors dels cinc nuclis de població, reben el 69% de l'import total disponible per a subvencions. Si s'hi afegeix les altres festes populars, aquest percentatge augmenta fins a 86%. Queda, per tant, només un 14% de l'import de les subvencions per a iniciatives associatives altres que festives: els grups artístics i les conferències reben només el 3,3% de les subvencions i les activitats lúdiques i "altres" el 10,8%. Tot plegat fa que s'estimuli més l'activitat festiva que la creativa, patrimonial o del coneixement.

Per acabar aquest capítol dedicat al suport municipal a les entitats, val la pena remarcar una conducta heretada de dinàmiques anteriors: una política de lliure disposició de claus i d'accés als centres municipals per part d'algunes poques entitats, la qual cosa crea distorsions en el funcionament dels espais, incerteses i greuges comparatius per part de la resta d'associacions, etc. Per altra banda assegura més comoditat i disponibilitat dels espais per part de les associacions involucrades i redueix la necessitat de disposar de personal municipal al llarg de totes les hores del dia.

En un altre ordre de coses, es pot considerar un suport a les entitats, la proposta de comunicació global de l'activitat cultural de tots els agents i territoris del municipi amb l'edició de l'Agenda de les activitats de les Franqueses, que es fa en format paper, mensualment, 10 cops l'any i que es distribueix a totes les cases del municipi. A més del suport en paper, també té un format digital al Web municipal. El fet d'estar ordenada cronològicament pel conjunt de la localitat, obra a tothom les propostes d'altres pobles del municipi.

1.3.7 - Les entitats culturals

El conjunt del teixit associatiu en el sector cultural, objecte d'aquest estudi i document, es defineix per un seguit de característiques que condicionaran les decisions a prendre per part de l'Ajuntament en la seva política de suport a les entitats. Fruit d'aquesta anàlisi en profunditat, s'ha volgut destacar les següents conclusions:

- La presència de prop d'una vintena d'entitats classificades com a culturals, lleugerament per sota dels indicadors de referència comarcal i nacional.

Algunes d'elles no desenvolupen activitats clarament culturals, com el Club d'Escacs, el Clàssic Car o el Centre de Modelisme.

- Una tipologia d'associació relacional de caire general, veïnal i festiva que pot tractar, entre d'altres, temes culturals. Destaquen les comissions de festes i les associacions de veïnes i veïns.
- Una única entitat de la cultura tradicional i popular forta, la Colla de Diables "Els Encendriaires" (adscrita al Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut), amb una forta connotació d'entitat juvenil, referida a tot el municipi de Les Franqueses i no circumscrita a un poble en concret. El Club d'Escacs també està present a tot el municipi però té una incidència ciutadana molt menor.
- Dues entitats amb una dedicació als sectors expressius de les arts: Grup de teatre La Boina i Endansa.
- La pràctica majoria de les deu entitats censades disposen d'espais municipals com a lloc de trobada i/o per desenvolupar-hi les seves activitats.
- Unes entitats identificades clarament amb el seu nucli de residència, les més territorials, però també unes altres associacions amb uns percentatges elevats de persones associades censades en altres municipis, les més temàtiques.
- Unes entitats força tancades i poc permeables al conjunt de la ciutadania. La majoria de les seves activitats acaben oferint-se bàsicament encara als seus membres associats o gent de l'entorn immediat.
- Les entitats de joves, adscrites més a la secció de joves que a la de cultura, del Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut), estan més obertes al conjunt del municipi.
- Les entitats més lligades a les noves migracions, procedents sobretot d'Àfrica (62% del cens de l'any 2008) i Amèrica del sud (25%) depenen orgànicament de l'Àrea de Política Social. Tenen, per tant, encara poc pes en el sector cultural.
- Una repartició d'associacions culturals proporcional a la població de cada poble:
 - Corró d'Avall: 7
 - Bellavista: 5
 - Llerona: 2
 - Corró d'Amunt: 1
 - Marata: 1
 - Del conjunt de les Franqueses: 2

- Un baix nombre de socis, a excepció de l'Associació de Veïns de Bellavista i de la Hermandad Rociera. Això s'explica, en part, perquè totes les altres s'inscriuen en pobles amb molt poca població (Llerona, Corró d'Amunt i Marata).
- En canvi, les entitats de pobles petits arriben a tenir un nombre molt elevat de socis en relació a la població dels seus territoris.
- Una capacitat de convocatòria important en el seu entorn immediat. Això és degut a la identificació territorial tant de les entitats com de la ciutadania. En canvi, costa més realitzar convocatòries a nivell de tot el municipi: no hi ha gaire costum de desplaçaments entre pobles per motiu d'activitat cultural. Com a molt, Corró d'Avall juga un cert paper de centralitat i capitalitat municipal d'una manera molt discreta, però.
- Una nul·la interacció entre entitats de nuclis o pobles diferents, que treballa, cadascuna, de manera aïllada de les altres.
- L'absència d'una coordinadora o consell d'entitats culturals, com a entitat de segon nivell, tot i el reconeixement, per part d'alguns/es dirigents associatius de l'interès i la necessitat d'una major interrelació entre elles.
- Una bona relació, amb alguna excepció, amb l'Ajuntament gràcies a les atencions i a les ajudes en locals i diners que reben. Demanen més sensibilitat cap a la seva tasca sobre la societat i més suport si cal.
- Una voluntat de mantenir distància en relació a qualsevol institució, espai o activitat que es vulgui central dins el municipi: la majoria d'entitats, i segurament de ciutadanes i ciutadans, viuen amb orgull i replegament interior la pertinença als seus pobles i barris de residència. Així, costa, com s'intenta des de l'Ajuntament, aplicar polítiques globals, programes conjunts o activitats úniques centralitzades.
- La voluntat i necessitat de comptar amb equipaments culturals a cada poble, per la proximitat que això genera, i en cas de no existir, per la dificultat de desplaçar-se a altres pobles, etc.
- Una dificultat de renovació generacional en el conjunt de les entitats, un tema força comú al conjunt del moviment associatiu contemporani, però que agafa una especial rellevància en nuclis de població petits on les possibilitats d'incorporar gent jove i nova sempre són més limitades.
- Una dificultat per atraure les i els joves al si de les entitats, per, entre altres possibles arguments, l'exigència de compromís que comporta, la possible manca d'interès de les propostes actuals i la proximitat de Granollers que encara ofereix una gamma més extensa i diversa de propostes culturals.

- Una dificultat en algunes entitats de la renovació formal de la junta directiva i la perpetuació de persones en els càrrecs, que això comporta.
- Poca relació intergeneracional en el si de les associacions. Generalment diferents grups d'edat predominen molt en una o altra de les entitats.
- Una dificultat de finançament a partir de quotes o de patrocini, que crea una extrema dependència econòmica de l'Ajuntament en la majoria d'entitats. Aquesta situació hipoteca els pressupostos municipals destinats a la cultura, ja baixos, i en destina la meitat a promoure les entitats i deixa poc marge a la programació municipal estable més ambiciosa que la proposada pel moviment associatiu.
- L'absència d'espais o plataformes de trobada i coordinació entre entitats, així com d'interlocució amb l'Ajuntament. El Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut, que ha recuperat la seva dinàmica molt recentment, pot estar jugant aquest paper, d'una manera molt formal però, potser, poc efectiva.
- La relació amb l'Ajuntament que varia, en alguns casos, amb la constitució de l'equip i partits de govern, que arriba a ser més directa amb els diferents responsables municipals, per sobre de l'estructura formal municipal. Això comporta una dificultat a l'hora d'establir i, sobretot, d'aplicar els criteris de relació entre l'Ajuntament i les associacions. Aquestes relacions directes amb el poder poden arribar a trencar l'objectivitat, introduir favoritismes, desacreditar el paper dels tècnics, deslegitimar els acords grupals i crear la sensació d'entitats afins al poder i d'entitats distants o, almenys, que unes són més afavorides que d'altres.

A continuació es presenten les 10 entitats censades per ordre del cens de l'Ajuntament:

Associació de Veïns de Bellavista

És una entitat històrica del barri, amb una presència, nombre de membres associats i volum d'activitat molt destacats. Fins a l'any 2008, la seva capacitat d'influència en el barri de Bellavista i, sobretot, els seus vincles directes amb l'Ajuntament eren més grans i passaven, en alguns casos, per ser l'interlocutor únic o principal, per davant de les altres entitats presents al barri, que vivien la situació amb una certa sensació discriminatòria. Actualment aquesta relació està més equilibrada. Les seves activitats

són majoritàriament de la cultura popular: organització de la Festa Major (fins a l'any 2008), Cavalcada de Reis, sevillanes, balls de saló, etc. Disposa d'un despatx com a espai de trobada i de l'ús intens de la sala polivalent del Centre Social i Cultural de Bellavista. Actualment s'està en procés d'obrir aquesta sala polivalent al conjunt de les entitats.

Centre Cultural Marata

És l'entitat més antiga del municipi, vinculada a la parròquia, desenvolupa activitats de tipus popular com els Pastorets i també de caràcter més cultural com un cicle de conferències anual i propostes musicals, amb molt bona qualitat i acceptació. Està molt arrelada al seu poble. Té una gran capacitat d'autogestió amb un autofinançament important. Disposa de l'antiga escola de Marata, a més d'un centre de titularitat privada. Manté una estreta col·laboració amb l'Ajuntament en l'organització d'algunes activitats com els Romanços. No presenta grans demandes d'espai suplementari.

Club d'Escacs les Franqueses

És una entitat petita, d'unes 20 persones, de les quals la meitat no són del municipi. És de les poques entitats que no està vinculada específicament a cap poble o barri de la localitat. Necessitaria una major renovació generacional per assegurar la seva continuïtat. Desenvolupa una activitat exclusiva al voltant dels escacs, tant a nivell de competició (està federada) com de formació. Actualment disposa d'un espai per a la seu i l'activitat quotidiana al Centre Cultural de Corró d'Avall, però, per raons d'ordre intern, no l'utilitzen i estan, en canvi, en el Centre Social i Cultural de Bellavista. La seva principal demanda d'espai es centra en la disposició d'una sala gran, quatre diumenges l'any, per acollir competicions oficials. Proposa, a més, instal·lar un tauler d'escacs gegant i permanent, com els que existeixen a altres municipis, en alguna plaça de la localitat. El Club d'Escacs està disposat a assumir la gestió de les fitxes gegants i la dinamització de les partides populars.

Grup de Teatre La Boina

És un grup de teatre amateur instal·lat a Corró d'Amunt que presenta una obra cada any. Disposa de l'espai de l'antiga escola i de la casa del mestre de Corró d'Amunt,

sobretot de la sala d'actes per assaigs i actuacions teatrals. No fan gaires demandes d'espai ni realitzen gaire més activitats al llarg de l'any.

Associació de Veïns St. Mamet de Corró d'Amunt

És l'associació de referència en aquest poble i realitza activitats de cultura popular: Patges per Reis, Carnaval, Sant Joan, etc. Disposa de l'espai de l'antiga escola i de la casa del mestre de Corró d'Amunt.

Associació Cívica i Cultural de Corró d'Avall

És una de les entitats socials i culturals de referència en aquest poble. Actualment està remuntant una situació de crisi interna. Tot i que és una única entitat, està composta per diferents grups d'activitat, cadascun d'ells amb al seva vida i acció pròpies. Alguns d'aquest grups d'activitat són: Foto, Ciclisme, Handbol, Revista Garbuix, Grup de rol, Tai xi, etc. El grup juvenil "5 dits" ha dut a terme un procés d'emancipació de l'entitat i ja està constituïda com a nova associació. Tot plegat fa que la seva necessitat d'espais, tant de trobada com de desenvolupament de les seves accions, sigui elevada. Reclama a l'Ajuntament més suport econòmic per tractar-se, en realitat, de múltiples grups d'activitat, encara que estiguin agrupats en una única organització. Però, a l'hora de fer la petició, aquesta sol ser modesta perquè moltes de les necessitats i demandes no són estrictament culturals i, a més, són fàcilment assumibles per l'Ajuntament. D'altra banda, en estar composta d'algunes seccions esportives, les seves sol·licituds passen necessàriament per l'Àrea d'Esports de l'Ajuntament. Disposa d'un espai de trobada i d'una àmplia sala de treball múltiple a la Nau de Can Ganduxer.

Hermandad Rociera Bellavista

Es va crear l'any 2006 i està vinculada al barri de Bellavista. Té un elevat nombre de persones associades, al voltant de 250, més un elevat nombre de persones que col·laboren i participen en les seves activitats. La seva activitat es centra sobretot en la celebració del Rocío, tot i que la resta de l'any desenvolupen alguna activitat puntual com és la participació al Carnaval, classes de guitarra espanyola i el "dia del Soci", amb unes activitats clarament populars. Disposen d'un espai de trobada al Centre Social i Cultural de Bellavista, però demanen un espai més gran, pel gran volum de

persones associades que tenen. També necessiten major disponibilitat horària quant a l'accés al seu local.

Associació Festes Laurona

Es va crear l'any 2006 per organitzar les festes del poble i altres activitats culturals de Llerona. Té molta activitat, presència i arrelament en el seu poble de referència. El seu president és, alhora, el representant de les entitats en el Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut. Disposa de l'espai de l'antiga escola de Llerona. Necessitaria disposar de més espai.

Comissió de la Festa Major de Bellavista

S'ha creat fa poc temps per la necessitat d'agrupar el conjunt d'entitats (cinc, actualment) i persones de Bellavista que volien organitzar la Festa Major del barri, una funció que realitzava fins aleshores l'Associació de Veïns de Bellavista en exclusiva. Com a Comissió de la Festa Major, la seva activitat es centra únicament en l'organització d'aquesta activitat. Fa la demanda, sobretot, d'un espai de magatzem.

Comissió de la Festa Major de Corró d'Avall

Entitat creada l'any 2003 per organitzar la Festa Major de Corró d'Avall tot i que està capacitada per organitzar altres activitats. Té una forta presència i arrelament al poble on mostra una gran vitalitat associativa. Des del 2008 ha realitzat un esforç per renovar-se i "emancipar-se" de la tutela municipal. És l'única de les deu entitats censades que està ubicada a l'Hotel d'entitats de la Plaça de la Vila. No demana més espai.

* * *

Per altra banda, les altres vuit entitats culturals registrades per part de l'Ajuntament, ja esmentades anteriorment, solen desenvolupar una activitat més discreta o puntual al llarg de l'any, o bé estan menys arrelades al municipi atès que, sovint, una part o fins i tot la totalitat dels seus membres, resideixen a altres municipis. Aquestes entitats són molt diverses entre elles i no sempre és la cultura l'única o la principal de les seves activitats.

Aquestes entitats són:

Comissió de Festes de Sant Antoni Abat

Endansa

Associació Cultural l'Art del Bonsai

Clàssic Car Les Franqueses

Centre d'Estudis Ferroviaris Via Oberta

Casal parroquial de Llerona

Casal parroquial de Santa Eulàlia

Centre de Modelisme

La majoria disposa d'espais municipals, privats o parroquials (totes menys la Comissió de Festes de Sant Antoni Abat) tant per trobar-se com per desenvolupar-hi les seves activitats. Aquests espais van des de locals modestos, a grans naus com el Centre de Modelisme. En general fan poca demanda d'espais i d'altres suports com els econòmics.

Val a dir que el conjunt de les entitats culturals, subjectes d'aquest estudi, no perceben tan clarament com l'Ajuntament la dificultat en l'adjudicació d'espais, tot i que, en general, reclamen més i millors dotacions com a espai d'encontre i pel desenvolupament de la seves activitats.

1.3.8 - Els equipaments

En aquest capítol es vol fer una descripció de cada equipament objecte d'aquest estudi, amb la seva titularitat, usos culturals i altres, dotació de recursos, necessitats de millora, adequació per a la feina de les associacions, etc. Un cop més, es pot veure el gran nombre d'espais disponibles al municipi, atès el seu nombre d'habitants. Aquests són:

Centre Cultural Can Ganduxer

Situat a un extrem de Corró d'Avall, és l'equipament cultural municipal de referència donat que disposa d'espais d'activitat social i cultural, però també acull les oficines tècniques del Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut. En general la seva dotació és bona i compleix molt correctament amb al seva funció de centre

cultural. El tècnic de cultura municipal exerceix les funcions de coordinador del centre i disposa d'una persona de consergeria.

Espais i la seva utilització: Can Ganduxer disposa, en l'edifici principal de l'antiga masia, d'una sala d'actes amb un aforament de 50-70 persones, una sala de reunions a disposició puntual de l'Ajuntament i de les entitats que la demanen i amb una capacitat de 12-15 persones, sala de lectura, tallers de pintura i manualitats, ludoteca-casal infantil municipal, aula d'informàtica, aules de formació i taller. A l'edifici annex, hi ha la Nau, equipament més recent que acull l'Associació Cívica i Cultural de Corró d'Avall, la qual disposa d'una sala de trobada que comparteixen pràcticament tots els seus grups d'activitat o seccions i d'una sala polivalent de la planta baixa. A la planta del primer pis hi ha el Centre Municipal de Joves de Corró d'Avall. La Nau compta també amb magatzems a disposició de l'Associació Cívica i Cultural de Corró d'Avall.

Centre Cultural de Bellavista

És un gran equipament de construcció recent amb totes les condicions per ser un espai de referència, no només al barri de Bellavista, sinó pel conjunt del municipi. Actualment, la seva programació i funcionament estan coordinats pel tècnic de cultura municipal i compta amb un servei de consergeria contractat a una empresa externa. Algunes entitats disposen de la clau d'accés i poden funcionar al marge dels horaris i condicions establertes al Centre. En conjunt l'equipament és un gran motor de la cultura al barri, funció que comparteix amb el Centre Social i Cultural de Bellavista que és, a la vegada, el lloc d'encontre i un dels espais d'activitat de l'Associació de Veïns de Bellavista.

Espais i la seva utilització: el Centre Cultural de Bellavista disposa d'espais culturals com la biblioteca municipal amb una sala d'actes amb capacitat per a unes 60 persones, que es cedeix eventualment a entitats, el teatre-auditori amb un aforament de 284 butaques i amb totes les seves dotacions tècniques, la sala d'exposicions, tallers, etc. També disposa de diferents espais en règim de cessió a entitats entre els quals destaca la sala polivalent gran, fins ara en poder exclusiu de l'Associació de Veïns de Bellavista i actualment en procés d'obertura al conjunt de la ciutadania, l'Ajuntament i altres entitats. En el Centre Cultural també tenen l'espai de trobada i referència, i hi desenvolupen les seves activitats la Hermandad Rociera (espai en exclusiva) i el Club d'Escacs que ocupa, de manera compartida, la sala de reunions.

Durant l'any 2009 Endansa ha disposat temporalment d'un espai de taller per a les seves classes de dansa mentre condicionava el seu local propi.

Centre Social i Cultural de Bellavista

Està situat a l'antic mercat del barri de Bellavista i està destinat bàsicament a casal d'avis, però també és la seu de l'Associació de Veïns de Bellavista que disposa prioritàriament d'una sala polivalent i, en exclusiva, d'un despatx i un magatzem.

Casal Cultural de Corró d'Avall

Equipament pertanyent a la parròquia de Santa Eulàlia, situat en el centre geogràfic del poble de Corró d'Avall. És un edifici amb certes limitacions quant a les seves prestacions d'espai, tot i les importants obres de remodelació, adequació i actualització realitzades l'any 2000. Actualment està previst crear un nou equipament de titularitat municipal que ajudaria a suplir els dèficits del Centre existent.

Espais i la seva utilització: el Casal Cultural de Corró d'Avall disposa d'una sala d'actes i espectacles de 216 butaques que no arriba a reunir totes les condicions per al teatre i la música exigent, un espai de trobada i activitat corresponent al Club d'Escacs (però que ara no l'ocupa i s'ha traslladat al Centre Cultural Bellavista), uns espais de taller i magatzem, així com un bar.

Hotel d'entitats

És un equipament situat a la Plaça de l'Ajuntament, a un extrem del poble, amb una voluntat d'espai de serveis a les entitats que sobrepassa les possibilitats de la seva realitat. Remodelat recentment, fa les funcions de seu social, sense disponibilitat d'espai propi per aquelles entitats que poden necessitar una adreça postal, rebre el correu, mantenir la documentació ben arxivada i trobar-se regularment en unes sales obertes a totes les entitats del municipi.

Espais i la seva utilització: l'Hotel d'entitats té vuit espais petits destinats a ús administratiu de les entitats, lloc de trobada i magatzem. Actualment està únicament ocupat de manera més estable per la Comissió de Festes de Corró d'Avall.

Antiga escola de Llerona i Casa del mestre de Llerona

Són dos espais d'origen escolar i residencial reconvertits en equipaments socials i culturals. Estan gestionats pel Consell del Poble de Llerona que hi celebra, a més, les seves trobades.

Espais i la seva utilització: el tipus d'activitat que es realitza a l'antiga escola de Llerona i a la Casa del mestre de Llerona (aquesta darrera, actualment fa les funcions de bar) és de tipus relacional i sociocultural. Actualment són la seu social i d'acció de l'Associació de Festes Laurona i de l'Associació Cultural l'Art del Bonsai. L'equipament disposa d'una sala d'actes i d'altres espais més polivalents. Aquests estan disponibles per a altres entitats que els necessitin de manera puntual per a trobades o activitats pròpies.

Antigues escola i casa del mestre de Corró d'Amunt

És el Consell del Poble qui gestiona aquest espai, antigament destinat a la docència i a la residència de mestres. Actualment tenen una funció clarament sociocultural en el poble de Corró d'Amunt.

Espais i la seva utilització: l'espai principal és la sala d'actes multifuncional i altres espais d'activitat diversa. Hi tenen seu l'Associació de Veïns Sant Mamet de Corró d'Amunt i el grup de teatre La Boina.

Antigues escola i casa del mestre i Centre Cultural de Marata

L'antiga escola i casa del mestre són equipaments públics cedits a l'entitat Centre Cultural de Marata. A part, l'entitat disposa del Centre Cultural de Marata, equipament social i cultural situat a la Plaça de Marata, de titularitat privada. El conjunt d'aquests equipaments és un espai molt actiu i arrelat entre la població.

Espais i la seva utilització: els espais del Centre Cultural de Marata estan destinats a les activitats de l'entitat homònima. Les activitats principals són unes conferències força prestigiades, representacions dels Pastorets, la celebració de la Festa Major, el dia de Sant Jordi, la Castanyada i altres activitats de tipus social, relacional, recreatiu i cultural.

Circuit Ferroviari cal Gavatx

Situat a Corró d'Avall és més un circuit lúdic amb un tren miniatura que un equipament pròpiament dit. Realitza recorreguts gratuïts en tren miniatura per un circuit exterior.

Espais i la seva utilització: la planta baixa de l'antiga masia de cal Gavatx és el lloc d'encontre i d'activitat del Centre d'Estudis Ferroviaris Via Oberta, d'àmbit comarcal del Vallès Oriental que, conjuntament amb l'Ajuntament de Les Franqueses, han creat un espai exterior per fer-hi circulacions de trens tripulats per infants.

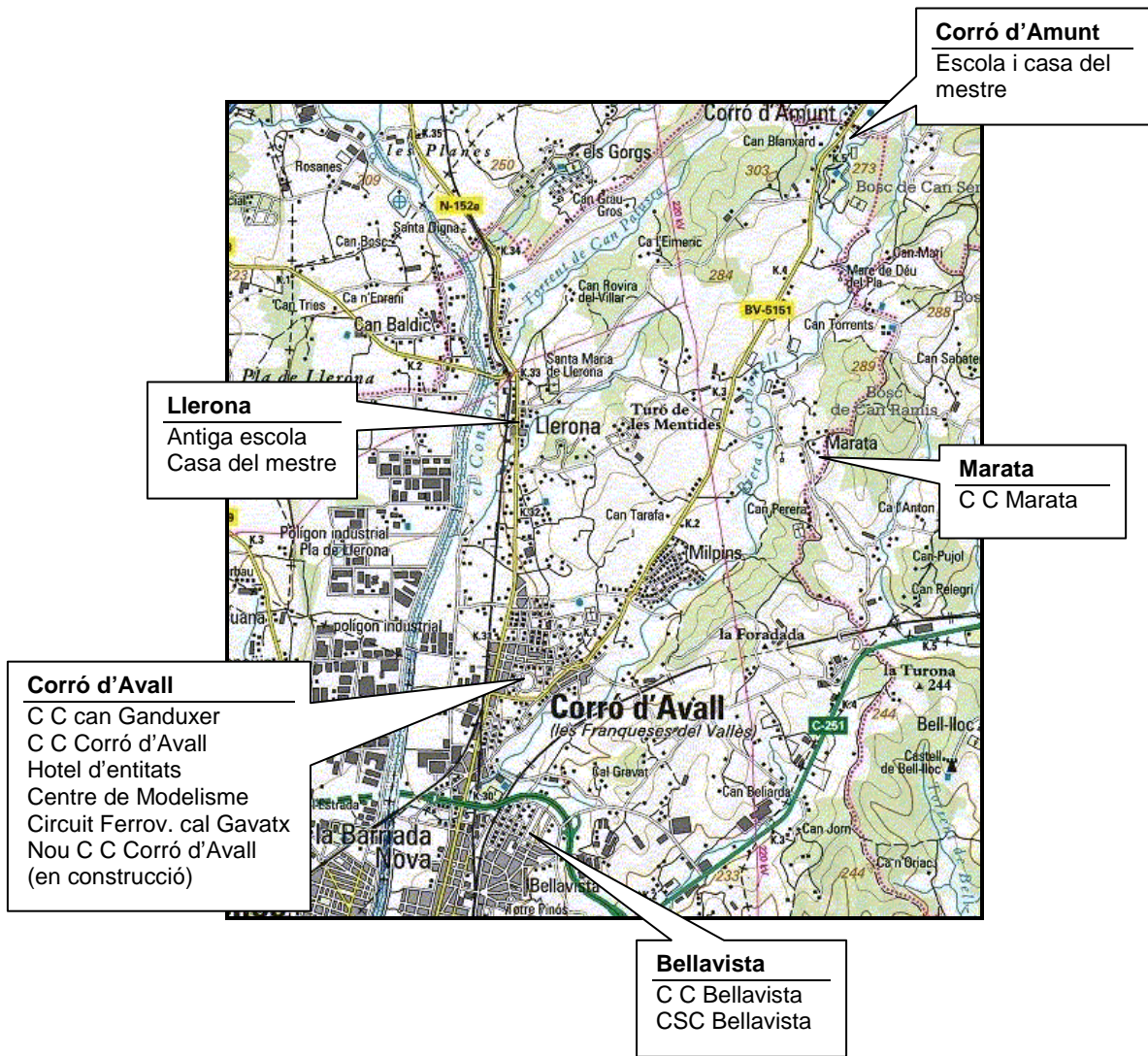
Centre de modelisme

Antiga caserna militar ocupada per l'entitat del mateix nom. Hi realitzen instal·lacions, maquetes i competicions de vehicles teledirigits.

Nou Casal Cultural de Corró d'Avall

És un equipament que es troba en fase de construcció. Contindrà una nova biblioteca, una sala de teatre de 380 butaques, una sala polivalent i altres espais d'ús cultural. Quan estigui acabat substituirà, en les seves funcions bàsiques, el casal actual.

Situats en un plànol general del municipi, els equipaments estan distribuïts de la manera següent:

1.3.9 – Reflexions a partir de l'anàlisi de les entitats i els equipaments

En aquest capítol es vol fer una valoració de l'estat real de les entitats i els equipaments que utilitzen.

- El nombre d'entitats (4,36/1000 h.) al municipi està clarament per sota dels valors a escala de municipis de referència⁵ (6,50/1.000 h.), comarcal (6,04/1.000 h.) i nacional 6,07/1.000 h.). La percepció ciutadana consultada considera, en canvi, que a Les Franqueses hi ha un moviment associatiu cultural més destacat del que realment es constata amb les dades, comparables, del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.
- Pel que fa a les entitats que es poden definir com a culturals, segons els valors estadístics del mateix Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya indiquen un cert nivellament en relació a les altres magnituds territorials. A les Franqueses hi ha 2,36 entitats culturals per cada 1.000 habitants, una xifra semblant a la dels municipis de referència (2,72/1.000 h.), del Vallès Oriental (2,47/1.000 h.) i Catalunya (2,52/1.000 h.). Cal tenir en compte que les dades del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya recullen totes les entitats inscrites, incloent-hi les que fa anys que estan inactives, però és l'única font d'informació que pot ser comparada amb les altres magnituds territorials.
- L'any de constitució de les entitats indica un dinamisme de naixement de noves entitats en diversos moments històrics. Actualment hi ha associacions antigues i veteranes al costat de grups de nova creació.
- Tot i l'epígraf d'entitats culturals, la majoria tenen un tipus d'activitat més sociocultural, recreatiu, festiu, etc. i poques estan centrades en el vessant creatiu i artístic de la cultura. Cap no es dedica específicament a la difusió de la memòria i el patrimoni.
- La gran majoria d'entitats estan molt arrelades als seus territoris de referència. Poques vegades les activitats en un poble atrauen a gent dels altres pobles. Les associacions reconeixen un cert replegament sobre elles mateixes. Com a mostra, cada poble realitza la seva festa major, la seva cavalcada de Reis o la seva pròpia festa de Carnaval.
- No existeix cap òrgan de coordinació entre les associacions, al marge dels canals institucionals.
- No hi ha mecanismes de coordinació, visualització de les activitats i espais ocupats, amb el risc d'encavalcament d'activitats similars.

⁵ Tordera, Cardedeu, Sant Celoni, Sant Quirze del Vallès i Malgrat de Mar, tots ells de població semblant a Les Franqueses.

- Hi ha una agenda d'activitats al municipi, a la qual les entitats poden incloure les seves propostes.
- Tret d'alguna entitat amb un nombre elevat de membres associats, la majoria agrupen poca gent, però solen tenir un gran impacte sobre la població. Això indica la predisposició de la ciutadania a participar de les activitats associatives però no necessàriament a formar-ne part com a soci/a. En general, però, les entitats estan satisfetes de la resposta de la gent.
- La dificultat s'incrementa a l'hora d'aconseguir arribar a la joventut i que aquesta, a més, assumeixi responsabilitats directives. La franja que va de 16 a 30 anys no acostuma a estar gaire present a les associacions.
- La majoria reconeix una dificultat per arribar als nous veïns que s'acaben d'instal·lar al municipi, tot i veient en aquesta gent una oportunitat quantitativa i qualitativa de creixement i impacte. Es reconeix la importància del món associatiu com a factor de cohesió social, però, alhora, es detecten dificultats, per ambdues parts, d'entrar en contacte d'una manera estable i profitosa.
- La majoria d'associacions manifesten dificultats a l'hora de saber aprofitar les TIC en el seu desenvolupament.
- Alhora, també manifesten dificultats a saber i poder comunicar convenientment les seves propostes al conjunt de la ciutadania.
- Pràcticament totes les entitats tenen una dependència, en espai i diners, de l'Ajuntament.
- La majoria té una visió favorable del treball de l'Ajuntament envers el món associatiu, tot i que sempre hi pot haver elements a millorar. En aquest sentit, la diversitat de situacions és gran, i va des de l'entitat que vol agafar distància de l'Ajuntament, a aquella que en depèn completament en l'aspecte econòmic.
- La xarxa d'equipaments culturals públics és extensa, diversificada i bastant ben dotada. A tots els pobles del municipi hi ha, almenys, un equipament de proximitat a disposició de les entitats.
- L'Ajuntament ha posat un èmfasi especial a dotar de locals de trobada social i de treball la majoria de les entitats que ho demanaven i necessitaven. L'esforç és reconegut per part de tothom.
- A part d'aquests espais cedits a les entitats, l'Ajuntament disposa d'equipaments culturals ben dotats per a l'activitat cultural pròpia. Destaquen la biblioteca i el teatre-auditori del Centre Cultural de Bellavista.
- L'Ajuntament segueix construint nous equipaments culturals. És el cas del nou Casal Cultural de Corró d'Avall.

2 – ELS REPTES

La situació actual és prou satisfactòria per a la majoria dels agents consultats però pot esdevenir insostenible en el futur. L'Ajuntament ni pot disposar d'espais de seu social per a totes aquelles entitats que ho demanin ni pot anar incrementant-los les subvencions econòmiques. I tot això encara és fa més difícil en un context de crisi econòmica que obliga a retallar les despeses municipals.

2.1 – Els reptes als quals s'enfronta Les Franqueses

Per tant els reptes més importants serien, de manera general:

- Millorar quantitativament i qualitativa l'oferta cultural municipal a la població, passant, en tot cas, per incloure-hi la que pot ser realitzada des del teixit associatiu, màxim exponent de la voluntat de la ciutadania organitzada.
- Fomentar la participació de la població en la vida cultural del seu municipi, mitjançant les plataformes associatives o altres canals.
- Fomentar la pertinença associativa, sobretot de la població més jove i de recent arribada, com a factor de cohesió social.
- Potenciar aquesta cohesió de la societat a partir, entre d'altres, de la feina que poden fer les associacions culturals de cada poble.
- Facilitar l'accés permanent a un espai municipal a tota aquella entitat que ho necessiti, sempre i quant aquest esforç per part del municipi reverteixi sobre el conjunt de la ciutadania en oferta cultural, i els recursos municipals ho permetin.
- Facilitar l'accés a espais de treball i d'activitat puntual a les entitats que ho necessitin.
- Facilitar l'accés a nous recursos, apostar per la qualitat tant en la gestió com en les propostes i incorporar tots els elements de millora possibles.
- Aplicar els criteris ja existents pel que fa a espais, recursos, subvencions i altres.
- Estrènyer i consolidar els lligams entre l'Ajuntament i les entitats.

2.2 - Identificació de les demandes de les entitats culturals

Arribats a aquesta situació es planteja la necessitat de redefinir la política municipal de suport a les entitats culturals basant-se en un seguit de situacions detectades i que depenen de cada cas, alguns identificats a partir de demandes associatives, altres a partir del parer de l'Ajuntament:

- La Hermandad Rociera Bellavista demana un espai més gran del que disposa actualment, no només per a ús social (l'actual és suficient com a seu administrativa) sinó per a activitats de recolliment religiós davant la figura de la Verge del Rocío. Aquest nou espai hauria d'estar disponible en horaris molt amplis.
- El Club d'Escacs de Les Franqueses hauria de clarificar la seva situació: disposa d'un espai al Centre Cultural de Corró d'Avall però es troba realment a l'espai cedit dins el Centre Cultural de Bellavista. Demanen un espai més gran per fer les trobades i torneigs, obligatoris pel fet d'estar federats, uns quatre cops l'any.
- El Centre Cultural de Marata, entitat i espai a la vegada, està prou bé amb el que té, un espai municipal i un de privat al mateix temps.
- L'Associació Cívica i Cultural de Corró d'Avall disposa de prou espai per dur a terme les seves activitats. En canvi, sent que, econòmicament, no se la contempla com un conjunt ric i complex de grups, cadascun d'ells mereixedor d'un suport econòmic propi, perquè desenvolupen activitats ben diferenciades els uns dels altres.
- L'Associació de Veïns de Bellavista ha vist canviar el seu rol i situació de força dins del barri amb el canvi de govern municipal. Actualment ocupa un espai important al Centre Cultural de Bellavista que, si s'escau, hauria d'anar compartint amb el conjunt d'altres entitats del barri i del municipi.
- La Comissió de Festa Major de Bellavista demana un espai fix com a lloc de trobada i de treball però sobretot un espai per a magatzem.
- L'Associació de Festes Laurona demana més espai.
- Algunes associacions demanen més espai de magatzem per desar algunes pertinences pròpies de la seva activitat cultural.
- La resta d'entitats no han expressat cap més necessitat destacada que vagi gaire més enllà del que ja tenen.
- Una majoria d'entitats expressa que caldria simplificar els tràmits i escurçar els temps per sol·licitar espais o material tècnic municipal.

- Les entitats expressen la voluntat d'incrementar la intensitat de la relació i els vincles entre elles, tant dins dels mateixos pobles com entre ells.
- Quasi totes les entitats expressen la necessitat d'atracció de més ciutadanes i ciutadans, a tres nivells: participants de les seves activitats, membres associats o membres de juntes directives.

3 – CONCLUSIONS DE LA DIAGNOSI

Derivades de tota la diagnosi, les conclusions es concentren en les inquietuds reals de l'estudi i donaran pas a les propostes. A grans trets, es pot concloure amb les següents observacions:

- El municipi de Les Franqueses del Vallès és ric de presència associativa cultural ben diversa, que es correspon a la distribució dispersa de la localitat.
- Cada entitat té com a referència el seu poble o barri i molt rarament es dona el cas d'una associació d'àmbit de tot el municipi.
- Les entitats solen estar molt arrelades al seu territori, amb una gran capacitat d'identificació i atracció de la ciutadania microlocal. Com més petit és el poble, més força i presència sol tenir l'entitat.
- La majoria d'entitats depèn de l'Ajuntament per tenir espais socials i d'activitat.
- En alguns casos es dona una patrimonialització dels espais cedits, difícil de desfer.
- El municipi disposa d'un elevat nombre d'equipaments públics, però també privats, a disposició de les associacions.
- L'Ajuntament reconeix la dispersió i repetició d'activitats per cada poble. Com a institució del conjunt de la ciutadania es planteja reforçar els elements compartits i comuns entre pobles, i crear-ne de nous, si cal. La gran majoria de les entitats no comparteix aquesta necessitat, però tampoc s'hi oposa.
- No es preveu cap gran creixement ni del nombre d'entitats ni del nombre de persones associades. S'està en una situació estable.
- Algunes entitats tenen certs problemes de captació de nous membres, de renovació de les juntes directives i de recanvi generacional.
- Les relacions directes entre dirigents de les entitats i càrrecs polítics desacrediten i dificulten l'aplicació de la feina dels tècnics.
- És imprescindible comptar i aplicar criteris únics i estables per definir les relacions entre totes les regidories municipals i les entitats.

- L'Ajuntament proposa trobar més elements compartits per tot el municipi, a l'estil de la colla de diables, com pot ser, per exemple, crear uns nous gegants de Les Franqueses.
- La majoria d'entitats es troben còmodes amb la situació actual i no senten la necessitat, tot i que tampoc no s'hi oposen frontalment, de cercar aquests elements compartits.
- No es veu la necessitat ni l'oportunitat, per part de les entitats, de crear ara una festa major de tot el municipi.
- Les subvencions són continuistes, i es renoven automàticament, sense criteri d'efectivitat cultural, d'any en any, d'acord, només, amb l'IPC. La crisi general pot portar a retallar aquest suport econòmic.

B – PROPOSTES DE MILLORA

4 - OBJECTIUS

Els objectius generals de l'Ajuntament en aquesta nova etapa de relacions amb les entitats culturals de Les Franqueses són:

- Millorar l'oferta cultural de Les Franqueses respecte del conjunt de la ciutadania.
- Potenciar el moviment associatiu de caire cultural al municipi.
- Enfortir els criteris i els vincles de relació entre l'Ajuntament i les entitats.

Més en concret, i dirigint el focus en l'objecte d'aquest estudi, hi ha l'objectiu d'optimitzar l'ús dels recursos municipals, tant econòmics (subvencions i altres) com d'espais cedits a les entitats culturals de la localitat. Per tant, cal que aquestes aportacions econòmiques siguin vistes com un recurs en clau de cooperació de l'Ajuntament vers l'entitat, com a estímul de l'acció cultural del municipi i els espais siguin entesos com un recurs que potencia l'acció de l'entitat sobre el conjunt de la societat, i no com un patrimoni exclusiu i indefinit en el temps.

5 - PROPOSTES D'ACCIÓ

A fi d'assolir els objectius marcats, aquest document fa un conjunt de propostes d'actuació per millorar la realitat associativa i cultural de Les Franqueses. Per entendre el sentit d'aquestes propostes cal tenir en compte un parell de consideracions:

Les propostes de millora: una responsabilitat compartida

Com en tota relació, la qualitat de la comunicació depèn d'ambdues parts. Aquesta corresponsabilitat s'aplica perfectament a Les Franqueses entre el conjunt de l'Ajuntament, representat pels seus càrrecs polítics i també pel seus tècnics, i per les associacions culturals de la localitat, representades pels seus òrgans directius. La majoria d'aquestes propostes, encaminades a aconseguir els objectius de millora de l'oferta cultural a la ciutadania, només seran efectives si tots els agents implicats de Les Franqueses, polítics, tècnics i entitats se les fan seves i fan un esforç per aplicar-les. En alguns casos també s'invita l'incipient teixit empresarial vinculat al món cultural a implicar-s'hi.

L'aplicació esglaonada de les propostes

El document presenta un conjunt ampli de propostes de millora que caldrà saber anar aplicant, a mesura del temps, els recursos, les oportunitats i, sobretot les prioritats institucionals, públiques i associatives. En un primer moment es tracta de consolidar les iniciatives que ja s'estan duent a terme. En un mitjà termini es podrà aplicar aquelles mesures que es veuen més viables i factibles i, finalment, a llarg termini, caldrà abordar les propostes que, per la seva complexitat, requereixen un nivell de maduresa més avançat.

Basant-nos en aquestes consideracions es fan les següents recomanacions ordenades per nivell conceptual:

→ *Vers una nova política cultural*

1. Seguir apostant per la transversalitat creativa

Les Franqueses del Vallès ha definit la seva política cultural a partir del reconeixement de la diferència creativa dels seus pobles i barris. Tant l'Ajuntament com les entitats i la pròpia comunitat han de seguir veient el costat positiu de la dispersió geogràfica i identitària. La diversitat cultural, en tots els seus sentits, ha de ser viscuda com una riquesa pel municipi. Aquesta, però, no ha d'impedir la necessària col·laboració entre nuclis municipals, per conèixer-se millor, enfortir-se mútuament, enriquir-se amb l'intercanvi cultural, etc. Es crea així una transversalitat creativa que no anul·la les identitats ni aïlla les comunitats.

2. Per una cultura de tothom

A Les Franqueses, més que a qualsevol altre municipi, i consegüentment amb les consideracions exposades a l'inici d'aquest capítol, cal considerar la cultura com una responsabilitat compartida per tots els agents locals. Es fa important sumar els esforços i aportacions en matèria cultural que fan el Patronat (amb un lleuger increment pressupostari així que la situació general ho permeti), les entitats, (repotenciades amb noves propostes d'acció que aporta aquest document) i l'incipient sector privat (que hauria de veure incrementades les seves actuacions). Només amb la triple confluència d'esforços es podrà gaudir d'una oferta cultural més rica, atractiva i estable al municipi.

→ *A nivell institucional*

3. Definir una política municipal unificada i de qualitat, de suport a les entitats

De cara endins, l'Ajuntament ha de ser capaç d'establir una única política de suport a les associacions locals, des de totes les àrees municipals, amb criteris conjunts, esforços compartits i actuacions comunes. Això no ha de comportar desvincular les entitats de les àrees municipals de referència sinó compartir-ne els criteris d'actuació. Es tracta, per tant, que l'Ajuntament unifiqui els seus propis criteris d'actuació i sàpiga donar resposta a les necessitats i al funcionament de les associacions, reflex plural de la societat. A l'Ajuntament, com a gran estructura professional, sempre li serà més fàcil ajudar les entitats,

estructures més petites, fràgils i de caràcter voluntarista. De manera general, cal fer una aposta per incrementar els estàndards de qualitat en al gestió, millorant instruments, adoptant eines tecnològiques, agilitzant processos, facilitant la participació activa, millorant criteris i protocols, planificant, avaluant, aportant els recursos necessaris, etc.

4. Centrar els acords amb les entitats en el camp tècnic

Tot i que les associacions poden tenir orientacions polítiques i també partidistes, l'Ajuntament ha de saber relacionar-se amb totes d'una manera equitativa, i centrar els vincles i els acords en els objectius socials i culturals compartits. Les mesures de suport municipal hauran de reforçar aquests aspectes per sobre de possibles simpaties o preferències personals, polítiques o altres afinitats. En aquest sentit, un cop establertes les grans línies prioritàries que defineixen una necessària política de relació amb les entitats, el dia a dia i la formalitat de les relacions entre l'Ajuntament i les entitats ha de tenir un caràcter tècnic conduït pels professionals, que han de garantir un tracte just i equitatiu per part de l'estament municipal.

→ L'enfortiment del moviment associatiu

5. Seguir fomentant l'associacionisme cultural

Per sobre del dia a dia, el Patronat i les mateixes entitats han de fer un gran esforç de seguir fomentant l'associacionisme com a garantia de participació de la ciutadania en la vida cultural de la comunitat. En aquest sentit cal aconseguir que un nombre significatiu de persones s'integri en les organitzacions actuals o que, si cal, en creï de noves sobre temàtiques actualment inexistentes a Les Franqueses. En aquest sentit són útils les eines d'informació (Web, agenda, butlletins, fira d'entitats, la seva presència en espais públics, visibilitat de la seva implicació en activitats i serveis municipals, etc.). De la mateixa manera, i això queda més en mans de cada entitat, cal que la gent incrementi el seu nivell de compromís a l'interior de cada associació, estimuli el relleu en les juntes directives, l'assumpció de tasques i responsabilitats concretes, la participació activa en la vida social de l'entitat, la presència en les activitats culturals, etc.

6. Potenciar l'accés de la joventut a les associacions culturals

En aquest esforç de motivació general cal fer un èmfasi especial en la incorporació de la joventut a les entitats culturals, com una contribució a la seva renovació, al relleu generacional, a la continuïtat, etc., però també per crear les condicions i aportar les eines perquè les i els joves trobin espais propis en què se sentin més còmodes a l'hora de fer propostes en comú. En tot cas, l'Ajuntament haurà de mantenir els criteris d'exigència cap a les entitats juvenils, i esperar sempre una repercussió de les seves activitats culturals sobre el conjunt de la ciutadania, la juvenil en particular.

7. Prioritzar les propostes associatives sobre les arts i el patrimoni

Si bé la majoria d'entitats participen de la cultura tradicional i popular, l'Ajuntament hauria de donar prioritat a aquells projectes que posen l'èmfasi en les arts i també el patrimoni. D'entrada permetria diversificar l'oferta cultural al municipi, però també ajudaria persones i grups amb sensibilitat artística (teatre, dansa, música, arts visuals, literatura, cinema, etc.) i, per la memòria i el patrimoni, gent més jove a qui en general pot costar més donar a conèixer el seu treball. De retruc s'arribaria més fàcilment a un públic que valora més un espectacle artístic o un projecte de valorització del patrimoni que una festa de carrer o una paella popular. Dins d'aquesta priorització del contingut més cultural, l'Ajuntament s'ha de definir sobre si algunes actuacions, com el culte religiós, és susceptible de rebre suport públic o ha de romandre al marge dels elements compartits.

8. Prioritzar les propostes associatives que potenciïn la participació i la implicació ciutadana

El Patronat ha de seguir vetllant per donar més oportunitats a aquelles propostes fetes des del moviment associatiu que impliquin el conjunt de la ciutadania, que busquin la participació de la comunitat, que vagin més enllà de l'entorn immediat de l'entitat. Aquest foment de la participació és, un cop més, una responsabilitat compartida de l'Ajuntament i del mateix teixit associatiu.

9. Fer de les entitats espais de cohesió social

Les associacions culturals són espais privilegiats per a l'encontre, la relació, la comunicació i l'intercanvi ciutadà. Poden esdevenir un primer punt d'encontre per a molta gent que acaba d'instal·lar-se a viure a la localitat i on poden

convergir persones amb orígens, característiques, edats, professions, mitjà social i interessos molt diferents. El conjunt de la comunitat ha de veure aquest potencial integrador i delegar en les entitats una part important de la responsabilitat de fer una societat més cohesionada i harmònica. A tal fi cal fer arribar un directori d'entitats i la comunicació de les seves activitats a un major nombre de persones, i assegurar-se especialment que s'arribi a la nova ciutadania. A la vegada, les entitats hauran de fer un esforç per obrir-se a nous públics, adreçar-s'hi de manera especial, atreure'ls a les seves propostes d'acció, integrar les seves associacions a les plataformes de coordinació, etc.

10. Reforçar la presència de les entitats a l'agenda

L'agenda municipal, que incorpora tots els sectors de l'oci com la cultura, l'esport, l'educació, les activitats infantils i juvenils, etc.) ajuda a donar visibilitat a les activitats de les entitats i també de l'Ajuntament. Cal fer un esforç especial, per part de tots els agents implicats perquè les associacions culturals la considerin com una plataforma de comunicació i expansió al seu servei i hi incrementin la seva presència. Pot facilitar una major coordinació entre associacions, un calendari d'activitat sense superposicions estèrils i una gran oportunitat per donar-se a conèixer millor al conjunt de la societat.

11. Crear un programa de formació per a membres d'entitats

Les associacions han de guanyar en capacitat interna de gestió, han de millorar conceptualment els seus projectes, han d'adquirir coneixements del món associatiu i han d'incrementar la qualitat de les seves propostes a la societat. Això els permetrà estar més a prop de la gent, ser més atractives i valorades i guanyar seguretat i projecció. A tal fi, l'Ajuntament ha d'establir un programa de formació bàsica, que els doni els conceptes i els instruments necessaris. No cal dir que la tecnologia de la informació i la comunicació (TIC) pot ser molt útil a les associacions. Alguns temes que poden despertar més interès són la gestió comptable, els aspectes legals, el disseny dels projectes, l'ús de les TIC, l'elaboració de plans de difusió i comunicació, etc. Es pot utilitzar el recurs d'anar a veure o invitar altres entitats d'arreu del país que hagin resolt satisfactòriament algunes de les inquietuds que actualment es plantegen les associacions. En aquesta proposta formativa, entesa com un recurs més al servei de les associacions, cal comptar amb la participació de les entitats en la formulació del programa, el calendari, etc. Segons l'especificitat dels temes, la

proposta formativa pot ser duta a terme conjuntament amb altres municipis. Alhora, els espais de formació són excel·lents moments de relació i intercanvi entre les associacions participants. Un instrument al servei de les activitats formatives (i de les culturals també), que l'Ajuntament de Les Franqueses del Vallès ja ha utilitzat alguna vegada, és el Banc d'Activitats de Cultura i Recursos Culturals que l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona ofereix als municipis.

12. Enfortir la relació entre entitats

Un moviment associatiu cultural fort ha de tenir espais de relació i d'intercanvi entre entitats però també ha de buscar la realització d'activitats conjuntes i de cooperació mútua. I això hauria de poder-ho fer sense la tutela de l'Ajuntament, creant espais i moments propis. En aquest sentit, les entitats haurien de crear una coordinadora, consell o plataforma similar que els aportés els beneficis d'estar unides. Aquesta funció aglutinadora hauria d'afavorir la coordinació interna, la presa de decisions, les propostes a l'Ajuntament, etc. Per a l'Ajuntament representaria tenir un interlocutor únic a l'hora de dialogar.

13. Unir esforços en un projecte comú

Un cop l'any, l'Ajuntament de Les Franqueses i el conjunt de les entitats haurien de dur a terme un projecte comú que unís tot el municipi, l'Ajuntament i entitats, les associacions entre elles, les diverses àrees municipals entre si; que servís d'estímul associatiu, que donés un impuls a qui més ho necessités, que portés un intercanvi intergeneracional però també de gèneres, grups socials, nacionalitats i altres; que permetés incorporar gent no associada, que ajudés a revitalitzar la cultura local, etc. Alguns exemples d'això podrien ser: la construcció d'uns gegants del municipi, la celebració d'algun esdeveniment propi de la localitat (aniversari d'algun fet significatiu), afegir-se a la commemoració d'algun fet nacional o internacional (anys temàtics), recuperar alguna festa tradicional, etc. La Fira d'entitats podria ser aquest espai de cooperació entre les mateixes associacions d'una part i d'aquestes amb l'Ajuntament per una altra part.

→ ***Nous instruments de relació entre l'Ajuntament i les entitats: criteris i recursos***

14. Reforçar el paper del Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut (PMCEIJ)

El Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut és una gran oportunitat i un instrument molt útil per enfortir la relació entre l'Ajuntament i les entitats culturals. El Patronat ha de ser vist i presentat com una eina de reflexió, debat, opinió i acció, però també de diàleg, intercanvi i creació de projectes conjunts entre l'Ajuntament i les entitats. També facilita la relació amb les associacions d'altres sectors: educatives, infància i joventut. De manera complementària, el Patronat hauria de ser sensible a facilitar la participació i implicació d'aquella ciutadania que no està associada però vol i pot fer grans aportacions al conjunt de la comunitat.

15. Aprofundir en l'elaboració dels documents que defineixen els criteris de relació entre l'Ajuntament i les entitats culturals

L'Ajuntament ha de seguir, tal com ja ho està fent ara, en la seva línia de definir uns documents que estableixin clarament la seva predisposició a col·laborar amb el ple desenvolupament de l'activitat cultural de les associacions de Les Franqueses del Vallès. Aquests documents, molts dels quals estan ja formalitzats, tenen per funció establir criteris de relació entre ambdós agents i fer-los públics i transparents. En cap moment han de comportar una dificultat i un alentiment de l'activitat cultural. Cal recordar sempre que l'objectiu final dels procediments ha de ser l'assoliment dels objectius, en aquest cas el d'estimular la iniciativa associativa pel bé cultural del conjunt de la societat. En un primer abordatge, aquests documents són:

- Criteris d'elaboració del cens i registre d'entitats
- Criteris per a la cessió d'espais
- Criteris per a la cessió d'infraestructures
- Normativa per a les subvencions
- Criteris pels convenis
- Criteris per a la confecció de l'agenda cultural
- Criteris i ofertes de formació
- Normes de relació i funcionament en el si del PMCEIJ
- Altres que es consideri oportú anar adjuntant

16. Simplificar els tràmits per a l'accés als recursos municipals

Cal trobar el necessari equilibri entre la garantia municipal del bon ús dels recursos i la facilitat de les entitats a disposar-ne. A tal fi l'Ajuntament ha de poder simplificar els tràmits d'accés als recursos disponibles, potenciant la pàgina Web, donant més informació de les convocatòries, criteris i terminis, evitant demanar documentació no substancial en el moment o ja en poder de l'Ajuntament en convocatòries anteriors, essent flexibles en les mancances administratives menors, ajudant aquelles associacions que tenen més dificultats amb la telemàtica o la tramitació de documents, etc. Però sempre cal prioritzar l'assoliment dels objectius culturals per sobre de les formes burocràtiques. L'administració i els tràmits han de ser una eina que faciliti l'accés als recursos i a la informació, no que els limiti o dificulti.

17. Signar convenis amb les entitats

Seguint amb la línia de treball formal, cal que l'Ajuntament creï una figura d'acord vinculant que vagi més enllà de les subvencions anuals i estableixi uns convenis de cooperació amb les associacions que ho desitgin; en els quals es defineixin uns objectius culturals, unes accions a desenvolupar, uns acords econòmics, uns terminis d'execució, etc. Aquests convenis han de poder ser signats per períodes de temps coherents amb els objectius i les activitats, i anar, si cal, més enllà del termini anual. El fet de signar els convenis s'ha d'acompanyar d'un procés d'avaluació que es centri, d'entrada, en l'assoliment dels objectius i, posteriorment, en el desenvolupament de l'activitat o la mesura de la despesa econòmica. Haurien de signar un conveni almenys aquelles entitats que estan censades i/o reben un espai municipal cedit. Amb el temps, algunes d'aquestes exigències es poden anar incorporant a les adjudicacions i renovacions de subvencions. És important que, a poc a poc, la majoria d'entitats firmin convenis amb l'Ajuntament i es deixi la fórmula de la subvenció per situacions concretes, especials, espontànies o molt limitades en el temps. No obstant, a l'Annex 1 hi ha una proposta detallada de millora de criteris a l'hora de concedir una subvenció o un espai a una entitat.

18. Elaborar el catàleg de serveis municipals per a ús de les entitats

Això comporta fer un recull únic de recursos i serveis disponibles, la seva accessibilitat i els tràmits per fer-ho. Així, tots els agents tenen més consciència

de la totalitat de possibilitats existents, de l'esforç que representa pel municipi comptar amb aquests recursos i es facilita la disponibilitat i l'accés. El primer pas seria elaborar un nou format del directori d'associacions al seu abast però també del conjunt de la ciutadania. Quant al format, es tractaria d'un espai annexat a la Web municipal (a l'apartat "Entitats"), de fàcil accés, on es visualitzarien tots els recursos, amb la transparència suficient per mostrar els requisits, la disponibilitat i la disposició de cada servei en tot moment. Prou automatitzat per permetre fer les sol·licituds per part de les entitats, que permetés fer un seguiment de cada recurs en tot moment, que obligués tots els agents que l'utilitzessin a acomplir els requisits i els terminis, etc. També hi hauria la possibilitat de situar aquest espai en el portal de la Diputació de Barcelona, que recull portals associatius municipals: <http://www.entitats.diba.cat>. No cal dir que aquest espai municipal al servei de les entitats podria acollir moltes de les propostes que es presenten en aquest document. Entre d'altres, hi hauria la possibilitat de fer un calendari compartit d'activitats del municipi, una agenda per a la difusió, un espai de coordinació, un banc de recursos compartit entre entitats, etc. Complementàriament, hauria d'anar incorporant recursos d'empreses i comerços, d'altres associacions o personals que es volguessin posar a disposició de les entitats locals.

19. Delegar serveis municipals en les entitats

Les associacions culturals poden incrementar la responsabilitat que ja tenen d'implicar-se en la gestió de certes activitats i fins i tot serveis estables municipals. L'Ajuntament hi ha de veure un potencial, no només de gestió, sinó de participació ciutadana en els afers públics. Exemples d'aquesta delegació de serveis municipals en les entitats són l'organització de la Fira d'entitats o la realització d'activitats de tipus festiu, cultural, lúdic i altres que actualment duu a terme directament el personal tècnic del Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut. D'aquesta manera aquest Patronat podrà dedicar més temps a la realització d'altres accions sobre la ciutadania.

20. Crear un espai Web de relació amb les entitats

En moltes de les propostes sorgeix la necessitat de millorar els instruments de gestió, de relació, de difusió, etc. i de fer-ho mitjançant l'ús normalitzat de les tecnologies de la informació i la comunicació. Potser la principal necessitat en aquests moments és la creació d'un espai Web, que podria estar dins del Web

municipal, fàcilment accessible a les associacions. Aquesta pàgina hauria de contenir tots els documents de criteris de relació entre l'Ajuntament i les entitats: el catàleg de recursos municipals, les convocatòries de reunions, subvencions i altres, les propostes i programes de formació, els calendaris d'activitat per evitar encavalcaments. I la possibilitat de fer els tràmits i gestions necessàries, la difusió de l'agenda cultural, etc. Es podria contemplar la possibilitat de delegar la seva creació i manteniment en una associació que se'n responsabilitzés.

→ **La cessió d'espais com a instrument de suport a les entitats**

21. Diferenciar els usos dels espais

Per tal de racionalitzar l'ús dels espais, l'Ajuntament ha de definir i diferenciar les seves funcions:

- Espai de trobada social, (necessari per a usos administratius), de trobada quotidiana i de referència pels membres associats. Sol ser un espai petit, amb un format d'oficina i arxiu, amb una taula de reunió i treball i algun armari per guardar la documentació i algun objecte propi de l'entitat. L'espai sol estar decorat amb elements d'un elevat valor simbòlic per a l'associació: cartells, trofeus, records, etc. Tot i que els espais de trobada social són de caràcter permanent, només tenen sentit i utilitat mentre l'entitat es manté activa.
- Espai per a magatzem, necessari sobretot per alguns grups que, per la seva natura, disposen d'objectes de gran volum que han de poder guardar en condicions.
- Espai d'activitat interna de l'entitat, necessari per desenvolupar l'activitat pròpia que dona sentit a l'associació i adreçada als membres associats. Té una ubicació, dimensió, disposició, condicionament i condicions d'ús variables en funció de la seva natura. Aquest espai pot ser permanent si així ho requereix l'activitat però també pot tenir un caràcter temporal en funció de les característiques de l'activitat que s'hi dugui a terme. Si l'espai ho permet físicament i l'activitat ho requereix, es pot pensar en un espai petit permanent que s'incrementi en superfície en moments puntuals de l'any.
- Espai d'activitat pública, necessari quan l'associació organitza quelcom obert a la ciutadania. De la mateixa manera, pot tenir un caràcter

estable o puntual al llarg de l'any. És el tipus d'espai que reverteix més directament sobre el conjunt de la societat.

22. Acotar en el temps la cessió d'espais

La cessió d'un espai a una entitat és un acte de suport municipal i, per extensió, un esforç pressupostari de tota la comunitat amb l'objectiu de millorar l'oferta cultural de la localitat. Els espais es cedeixen per un temps concret o un projecte específic i es renova el seu ús en la mesura que la societat obté de l'entitat uns resultats satisfactoris, sota forma d'activitats culturals d'interès general. La cessió dels espais forma part del conveni o altre tipus d'acord que signen l'Ajuntament i cada associació i, igual que les aportacions econòmiques, en cap cas no és permanent ni vitalícia.

A l'annex 2 es concreta la totalitat de cessions d'espais a les entitats.

23. Aprofundir en la quantificació dels costos dels serveis o cessions d'espais a les associacions

Atès que la cessió d'espais de trobada i d'activitat és un dels principals eixos de relació entre el Patronat i les entitats, l'Ajuntament, com ja ho fa ara, ha de seguir podent, quantificar econòmicament el cost d'una cessió d'espai puntual o continuada. Així, el conjunt de la societat pren consciència dels esforços pressupostaris que comporta el fet que una entitat disposi d'espais públics. Així la comunitat pot ser més exigent, amb les contrapartides en resultats que s'espera de totes i cadascuna de les associacions que reben ajudes públiques. Lògicament, s'estarà en disposició d'ajudar aquelles entitats que més aporten al conjunt de la societat. En clau comptable, el cost de la cessió d'espais, així com el de la cessió d'infraestructures, s'haurà d'afegir a les aportacions monetàries directes sota forma de subvenció o, millor, conveni que es signarà entre l'Ajuntament i cada associació. Així, la mida i la situació dels espais cedits a cada entitat tindrà un valor diferent.

24. Compartir espais d'activitat

Les entitats poden compartir alguns dels espais sempre i quan els usos, horaris i necessitats siguin compatibles. És una manera d'optimitzar els recursos públics, d'estrènyer lligams entre associacions i de facilitar la realització d'accions conjuntes.

Síntesi de les propostes

→ *Vers una nova política cultural*

- Seguir apostant per la transversalitat creativa
- Per una cultura de tothom

→ *A nivell institucional*

- Definir una política municipal unificada i de qualitat de suport a les entitats
- Centrar els acords amb les entitats al camp tècnic

→ *L'enfortiment del moviment associatiu*

- Seguir fomentant l'associacionisme cultural
- Potenciar l'accés de la joventut a les associacions culturals
- Prioritzar les propostes associatives sobre les arts i el patrimoni
- Prioritzar les propostes associatives que potenciïn la participació i la implicació ciutadana
- Fer de les entitats espais de cohesió social
- Reforçar la presència de les entitats a l'agenda
- Crear un programa de formació per a membres d'entitats
- Enfortir les relacions entre entitats
- Unir esforços en un projecte comú

→ *Nous instruments de relació entre l'Ajuntament i les entitats: criteris i recursos*

- Reforçar el paper del Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut
- Aprofundir en l'elaboració dels documents que defineixen els criteris de relació entre l'Ajuntament i les entitats culturals
- Simplificar els tràmits per a l'accés als recursos municipals
- Signar convenis amb les entitats
- Elaborar el catàleg de serveis municipals per a ús de les entitats
- Delegar serveis municipals en entitats
- Crear un espai Web de relació amb les entitats

→ *La cessió d'espais com a instrument de suport a les entitats*

- Diferenciar els usos dels espais
- Acotar en el temps la cessió d'espais
- Aprofundir en la quantificació dels costos dels serveis o cessions d'espais a les associacions
- Compartir espais d'activitat

Pla d'actuació

Per tal d'anar aplicant aquestes propostes, cal establir un pla d'implementació d'aquest document. L'Ajuntament, segons les seves prioritats, possibilitats i recursos, haurà d'establir un calendari anual. Hi ha propostes de millora que porten de les unes a les altres. Així, la creació de la pàgina Web, la unificació de criteris municipals, la creació de la coordinadora d'entitats o l'enfortiment del Patronat poden ser les primeres mesures a prendre. A partir d'aquí poden sorgir altres propostes com són definir un pla de formació, redefinir els usos dels espais cedits a les entitats, simplificar els tràmits o elaborar un catàleg de serveis municipals. Més endavant caldrà determinar quins convenis es signa amb cada entitat, el seu paper en la cohesió social del municipi o la delegació de serveis municipals que s'hi faci.

Annex 1: Proposta detallada de millora de criteris a l'hora de concedir una subvenció, establir un conveni o cedir un espai a una entitat

L'Ajuntament, en la seva relació amb les associacions culturals, haurà de prioritzar aquelles que:

- Estan censades per sobre les que estan registrades
- Desenvolupen els objectius i propostes expressats en aquest document
- S'adrecen a la ciutadania i no només als membres associats
- Fan una proposta cultural innovadora i atractiva
- Busquen promoure la cohesió social entre diferents grups socials del municipi
- Promouen la interrelació entre pobles del municipi
- Prioritzen les activitats de i per a joves
- Proporcionen projecció exterior de la localitat
- Fan propostes sostenibles en el temps amb una visió de continuïtat que va més enllà de la immediatesa
- Impliquen la participació d'altres associacions locals
- Aconsegueixen recursos econòmics addicionals d'altres fonts i no depenen tant de la subvenció
- Són difícilment autofinanciables

Annex 2: Situació actual i propostes de cessió d'espais a les entitats culturals de Les Franqueses

Entitat	Espai de trobada social	Espai de magatzem	Espai d'activitat interna	Espai d'activitat pública
Entitats Censades				
Associació de Veïns Bellavista	Disposa d'un espai al Centre Social i Cultural de Bellavista, sobre el Casal d'Avis de Bellavista	Disposa de 2 espais: al Centre Cultural de Bellavista i al Centre Social i Cultural de Bellavista	Utilitza la sala polivalent del Centre Cultural de Bellavista, fins ara pràcticament en exclusiva. La sala hauria d'anar quedant a disposició d'altres usos i entitats	Utilitza la sala polivalent del Centre Cultural de Bellavista i la sala polivalent del Centre Social i Cultural de Bellavista. Fa moltes activitats al carrer
Centre Cultural Marata	Disposa del Casal Cultural de Marata No planteja demandes d'espai	Disposa del Casal Cultural de Marata	Utilitza el Casal Cultural, l'antiga escola i l'antiga casa del mestre de Marata	Utilitza el Casal Cultural i l'antiga escola i l'antiga casa del mestre de Marata
Club Escacs Les Franqueses	Té un espai al Centre Cultural de Corró d'Avall però es troba realment a la sala de reunions del Centre Cultural de Bellavista, compartida amb altres serveis d'aquest espai S'hauria de redefinir el seu espai	No en necessita	Utilitza la sala de reunions del Centre Cultural de Bellavista i amplia al vestíbul quan hi ha competició oficial	Proposa fer un tauler gegant a l'aire lliure pel joc popular d'escacs
Grup Teatre La Boïna	Disposa d'un espai a l'antiga escola i l'antiga casa del mestre de Corró d'Amunt No planteja demandes d'espai	Disposa d'un espai a l'antiga escola i l'antiga casa del mestre de Corró d'Amunt	Disposa de la sala d'actes a l'antiga escola i l'antiga casa del mestre de Corró d'Amunt pels assaigs	Disposa de la sala d'actes a l'antiga escola i l'antiga casa del mestre de Corró d'Amunt per a les obres
Associació de Veïns de Sant Mamet de Corró d'Amunt	Disposa d'un espai a l'antiga escola i l'antiga casa del mestre de Corró d'Amunt No planteja demandes d'espai	No en necessita	Disposa de la sala d'actes a l'antiga escola i l'antiga casa del mestre de Corró d'Amunt	Disposa de la sala d'actes a l'antiga escola i l'antiga casa del mestre de Corró d'Amunt. Fa moltes activitats al carrer
Associació Cívica i Cultural de Corró d'Avall	Disposa d'un espai a la Nau de Can Ganduxer que comparteixen els seus nombrosos grups	Utilitza els espais de la Nau de Can Ganduxer	Disposa d'una gran sala polivalent a la Nau de Can Ganduxer	Disposa d'una gran sala polivalent en exclusiva a la Nau de Can Ganduxer i utilitza altres espais del poble. Podria obrir l'espai a altres usos i entitats quan fes falta
Hermandad Rociera Belavista	Disposa d'un espai al Centre Cultural de Bellavista	No en necessita	Utilitza l'espai de trobada per a l'activitat de recolliment religiós	Incrementa l'ús de la sala polivalent del Centre Cultural de Bellavista. La seva principal activitat durant l'any es realitza a l'aire lliure

Entitat	Espai de trobada social	Espai de magatzem	Espai d'activitat interna	Espai d'activitat pública
Associació de Festes Laurona	Disposa d'un espai a l'antiga escola de Llerona	Necessita un espai de magatzem	Disposa d'un espai a l'antiga escola de Llerona	Disposa d'un espai a l'antiga escola de Llerona
Comissió de la Festa Major de Bellavista	Disposa d'un espai al Centre Cultural de Bellavista	Necessita un espai de magatzem	Disposa d'un espai al Centre Cultural de Bellavista	La seva activitat es realitza a l'aire lliure i en altres espais del barri
Comissió de la Festa Major Corró d'Avall	Disposa d'un espai a l'Hotel d'entitats No planteja demandes d'espai	Disposa de magatzem compartit a l'Hotel d'entitats	Disposa de dues sales per compartir a l'Hotel d'entitats	La seva activitat es realitza a l'aire lliure i en altres espais del poble
Entitats registrades				
Comissió de Festes Sant Antoni Abat	No disposa d'espai propi No planteja demandes d'espai			La seva única activitat durant l'any (els 3 Tombs) és a l'aire lliure
EnDansa	Disposa de seu pròpia No planteja demandes d'espai			Disposa d'espai propi. Ha utilitzat el Centre Cultural de Bellavista quan ho ha necessitat per obres de reforma al seu espai
Associació Cultural l'Art del Bonsai	Disposa d'un espai a l'antiga escola de Llerona	Necessita un nou espai de magatzem	Disposa d'un espai a l'antiga escola de Llerona	Disposa d'un espai a l'antiga escola de Llerona
Clàssic Car Les Franqueses	No disposa d'espai propi Necessita un espai de trobada			
Centre d'Estudis Ferroviaris Via Oberta	Disposa de l'antiga masia de cal Gavatx i el seu exterior No planteja demandes d'espai	Disposa de magatzem a cal Gavatx	Disposa de l'antiga masia de cal Gavatx i el seu exterior	Disposa de l'exterior de l'antiga masia de cal Gavatx pel seu circuit ferroviari
Casal Parroquial de Llerona	Disposa d'un espai al Casal Parroquial de Llerona No planteja demandes d'espai			
Parroquia de Santa Eulàlia	Disposa d'un espai al Casal Parroquial de Santa Eulàlia No planteja demandes d'espai			
Centre de Modelisme	Disposa d'una antiga caserna militar No planteja demandes d'espai	Disposa de magatzem a la mateixa caserna	Disposa d'una antiga caserna militar	Disposa d'una antiga caserna militar

Nota: els espais municipals cedits a entitats estan en fons groc. Les associacions que disposen d'espai propi estan en fons blanc.
En vermell s'indica les novetats o propostes

Crèdits

L'estudi sobre el teixit associatiu cultural és una iniciativa del Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut de l'Ajuntament de Les Franqueses del Vallès que compta amb el suport de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona, a través del Centre d'Estudis i Recursos Culturals.

L'elaboració d'aquest estudi ha estat possible gràcies a la participació de:

Associacions culturals

Centre Cultural de Marata

Club d'Escacs les Franqueses

Associació Cívica i Cultural de Corró d'Avall

Hermandad Rociera Bellavista

Associació Festes Laurona

Comissió de la Festa Major de Bellavista

Comissió de la Festa Major de Corró d'Avall

Associació Cultural l'Art del Bonsai

Centre d'estudis Ferroviaris Via Oberta

Centre de Modelisme

Ajuntament de Les Franqueses del Vallès - Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut

Teresa Buigues – Presidenta Patronat Municipal de Cultura, Educació, Infància i Joventut

José Algar Medialdea - Director gerent

Albert Argimon - Tècnic de Cultura

Mercè Gutierrez - Tècnica de Participació Ciutadana

Gemma Barnusell - Tècnica de Participació Ciutadana

Diputació de Barcelona - Centre d'Estudis i Recursos Culturals

Carles Prats - Director

Laia Gargallo - Cap de la Secció Tècnica

Eugènia Argimon, Xavier Coca i Aina Roig, equip tècnic del programa d'assessorament cultural, amb el suport de Maite Cusó, becària

Coordinació metodològica i redacció de l'estudi sobre la relació entre l'Ajuntament i el teixit associatiu cultural de Les Franqueses del Vallès

David Roselló i Cerezuela, director de Nexe cultural SL, consultoria-formació-gestió cultural.

La Diputació de Barcelona és una institució de govern local que treballa conjuntament amb els ajuntaments per impulsar el progrés i el benestar de la ciutadania.

Per acomplir aquests objectius ha desenvolupat un model estrictament municipalista, que té el seu referent en l'establiment de xarxes de gestió amb els ajuntaments que aporta mitjans tècnics, coneixement i experiència, assessorament, recursos, econòmics i suport a la gestió dels serveis municipals.

En el marc de l'assistència i la cooperació que la Diputació de Barcelona presta als ajuntaments de la província, l'Àrea de Cultura té com a objectiu donar suport tècnic i aportar visions territorials als municipis en la definició i l'aplicació de les seves polítiques culturals. El Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) és el servei encarregat de realitzar els assessoraments culturals, que tenen com a objectiu donar resposta a les demandes dels ajuntaments en l'àmbit de les polítiques i els projectes culturals com a eina de reflexió per establir a mitjà i llarg termini nous processos de dinamització i transformació cultural, social i econòmica en el territori.

El treball ***Les Franqueses del Vallès: El teixit associatiu cultural: diagnosi i propostes d'actuació*** es constitueix com un estudi detallat sobre el teixit associatiu del municipi. És un document que vol ser un instrument que redefineixi el paper de col·laboració mútua entre l'Ajuntament i les entitats amb la finalitat de potenciar un rol actiu de les entitats en la dinàmica cultural local. L'objectiu és a partir d'una diagnosi aportar una visió estratègica amb propostes d'actuació que fomentin un seguit d'acords entre ambdós agents.

Diputació
Barcelona

Àrea de Cultura

Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)

Carrer de Montalegre, 7.

08001 Barcelona

Tel. 934 022 565 • Fax 934 022 577

o.estudisrc@diba.cat • www.diba.cat/cultura